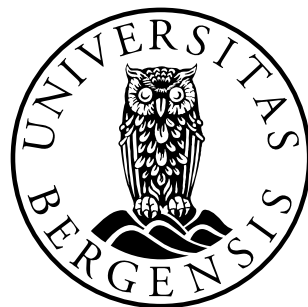

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

11.12.2024

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Desember 2024**

V2 publisert 6. desember 2024

Møte i Universitetets forskningsutvalg

11. desember 2024

12:30 – 15:30

Styrerommet, Muséplassen 1

Saksliste

I. Godkjenning av innkalling og saksliste

II. Referat: [FU-møte 6. november](#)

III. Saker

Saker

FU 47/24	D	Arbeidsgruppe for styrket deltakelse på eksterntfinansierte forskningsarenaer Saksforelegg
FU 48/24	O	Eksternt finansiering – status, nye søknader og resultater Saksforelegg
FU 49/24	D	Endringer i Ph.d forskrift Saksforelegg , vedlegg
FU 50/24	D	Ph.d: Dialogmøter med fakultetene. Oppsummering Saksforelegg
FU 51/24	O	Forskningsetisk dag Saksforelegg
FU 52/24	O	KI-sentre, status for søknadsprosess Saksforelegg
FU 53/24	O	Status for forlagsforhandlinger Orientering på møte Eventuelt

D: Drøftingssak, O: Orienteringssak

Referat fra møte i Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 06.11.2024

12:30– 15:30

Styrerommet, Muséplassen 1

Til stede: Benedicte Carlsen (leder), Ole Th. Hjortland, Øyvind Frette (digitalt), Siri Gloppen, Nils Anfinset, Karsten Specht, Åsil Bøthun, Welat Akman Westrheim, Anne Aurora Ekeland Bjørkly, Marta Eide

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Bjug Bøyum, Katrine Utaker Segadal, Vivil Haraldsen

Forfall: Maria-Carme Torras-Calvo, Gottfried Greve, Marit Bakke, Jostein Gundersen, Alette Gilhus Mykkeltvedt

Saksliste: Det var ingen kommentarer til møteinnkalling. Ingen saker ble meldt til eventuelt. Utvalgsleder orienterte innledningsvis blant annet om universitetets etikk-konferanse og planer for videre arbeid. Utvalgsleder foreslo å legge utvalgets siste møte til formiddagen femte juni 2025 i stedet for ettermiddagen, jamfør innkalling i outlook. Det ble også foreslått å ha felles møte med innovasjonsutvalget. Ingen hadde motforestillinger mot dette.

Referat: [Referat](#) ble sirkulert for innspill i etterkant av FU-møtet 2. oktober. Det var ingen kommentarer til referatet som ble lagt fram på møtet.

	Sak
FU 40/24	<p>Fremtiden for forskning i EU Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.</p> <p>Administrasjonen orienterte om utredninger på europeisk nivå knyttet til utvikling av det tiende rammeprogram for forskning og innovasjon (FP10), og om UiBs og Kunnskapsdepartementets arbeid med innspill i prosessen. KD gjennomfører høring om Norges forslag til tematiske prioriteringer, samfunnsoppdrag (missions) og europeiske partnerskap i FP10. Utkast til innspill fra UiB ble distribuert på epost til FU 4. november, til drøfting på møtet.</p> <p>Av momenter som kom fram i diskusjonen kan nevnes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ulikhet er et viktig tema, som ikke kommer tydelig nok fram i forslaget.• Barn og unge er et tema for mange samfunnsforskere, og et eget samfunnsoppdrag i Norge; dette kan fremheves i UiBs innspill til KD• Menneskerettigheter og rettsstat er under press i Norge og Europa, og det er behov for forskning på området. <p>Fakultetene kan sende skriftlige kommentarer og forslag til innspillet, med frist 14. november.</p>
FU 41/24	Tiltak for styrket deltakelse på eksternfinansierte forskningsarenaer

	<p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Utkast til rapport ble ettersendt på epost. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.</p> <p>Arbeidsgruppens leder orienterte om arbeidet med kunnskapsgrunnlag. Forskningsutvalget er styringsgruppe for prosjektet, og ble bedt om å gi innspill til det videre arbeidet. Av momenter som kom fram i diskusjonen kan nevnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FU ønsker å bli informert om hvilken innretning styresaken skal ha – vedtak om bestemte tiltak eller orienteringssak. • Kunnskapsgrunnlaget bør synliggjøre variasjon i fakultetenes og instituttene organisering, administrasjon, støttefunksjoner og forskningsmidler, forskjeller i behov, muligheter og begrensninger. Det ble uttrykt bekymring over om styresaken skal legge opp til vedtak som forplikter hvert enkelt fakultet. • Synliggjøre risiko knyttet til grader av ekstern finansiering – for høy andel kan medføre sårbarhet, for lav medfører lav kapasitet for forskning • Reflektere over konsekvenser av utvikling innen bestemte stillingskategorier knyttet til BOA-økonomien. Blir det mindre rom for stipendiater? • Rapporten bør inneholde case-beskrivelser av sentrene og prosjektene som arbeidsgruppens medlemmer leder, til inspirasjon og erfaringsdeling • Det bør lages oppsummeringer knyttet til kapitlene i kunnskapsgrunnlaget • I omtalen av erfaringene fra UiB FRAM bør det tas forbehold om at pandemisituasjonen prosjektet ble utviklet under, skapte vilkår som kanskje ikke er tilstede lenger • Det ble uttrykt ønske om anledning til å drøfte verdien av ekstern finansiering i Forskningsutvalget <p>Sekretariat og arbeidsgruppe vil arbeide videre med innhenting og bearbeiding av kunnskapsgrunnlag og rapportere til styringsgruppen i desember.</p>
FU 42/24	<p>Ekstern finansiering – status for søknadsprosesser</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering. Utfordringer med mobilisering til FRIPRO ble kommentert.</p>
FU 43/24	<p>SFF-prosessen ved UiB – status for arbeidet</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering. Utvalgets kommentarer tas med i det videre arbeidet.</p>
FU 44/24	<p>Forskningsrådet – Innspill til porteføljeplaner</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering. Utkast til UiBs innspill til porteføljeplan for banebrytende forskning ble sendt utvalget på epost i forkant av møtet.</p>
FU 45/24	<p>Momentum utlysning 2025</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering. Utvalgets kommentarer tas med i ferdigstilling av utlysningen.</p>
FU 46/24	<p>Karriereveier i forskning i Europa – UiBs innspill til CESAERs rapport om forskerkarrierer</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering</p>

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 11.12.2024
FU-sak: 48/24		Arkivsaknr.:

Styrket eksternfinansiering

Bakgrunn

Forskningsutvalget tok våren 2024 initiativ til et prosjekt for styrking av forskningsfinansiering ved UiB. Utkast til mandat, oppnevning av arbeidsgruppe og aktiviteter i prosjektet har vært lagt fram for Forskningsutvalget i flere saker i løpet av året, senest på møte 6. november, sak [41/24](#).

Det arbeides fortsatt med å skaffe til veie et kunnskapsgrunnlag. Kunnskapsgrunnlaget vil danne basis for videre anbefalinger. Som en del av kunnskapsgrunnlaget er det gjennomført samtaler med ulike grupper av ansatte ved UiB og eksterne institusjoner. I samtalene er det blant annet identifisert flere ulike tilnærminger til strategi og ledelse, ressursinnsats og arbeidsmåter. I denne saken ønsker vi å løfte fram noen eksempler på slike tilnærminger som er kartlagt i arbeidet fram til nå, og invitere til en diskusjon i Forskningsutvalget om ulike faktorer som kan vektlegges i kunnskapsgrunnlaget og anbefalingene. Eksemplene er, sammen med andre moment, beskrevet videre i [utkastet til kunnskapsgrunnlag](#) som ble lagt fram i sak 41/24.

Strategi og ledelse

Universitetene har relativt likeartede mål for forskningsvirksomheten, som uttrykkes i strategier og utviklingsavtaler med kunnskapsdepartementet. Institusjoner har likevel ulike måter å følge opp målsetninger, som kan ha følger for prioriteringer og arbeid i organisasjonene.

- UiO viderefører KDs system med utviklingsavtaler, med [egne utviklingsavtaler](#) på fakultetsnivå, basert på universitetets og fakultetenes strategier. Avtalene er rammen for den årlige styringsdialogen mellom rektoratet og fakultetene.
- NTNU utformer årlige [kvalitetsmeldinger](#) for forskning som grunnlaget for dialogmøter med fakultetene. Ved UiB utarbeides det årlige kvalitetsmeldinger for forskerutdanningen, som danner grunnlag for dialogmøter med fakultetene hvert andre år.
- UiB FRAM pekte på betydningen av forskningsledelse på alle nivå, med innvirkninger på ambisjoner og målsetninger i fagmiljøene, forventninger til medarbeidere og god kollegial kultur. Undersøkelsen dokumenterte klar sammenheng mellom slike faktorer og mål på forskningskvalitet på instituttene.
- Kapasitet i ledelse på instituttene kan følgelig ha stor betydning. UiO og NTNU har forskningsledere som del av ledergruppen på de fleste institutter. Ved HF og SV-fakultetene (UiO) er det forskningsledere på alle instituttene.
- Kunnskapsgrunnlaget viser at UiO og NTNU har hatt sterkere vekst i EU-finansiert virksomhet enn UiB.
 - Ved UiO er målsetningene for EU-finansiert forskning konkretisert i [handlingsplaner](#) siden 2017. Den siste løper fra 2022 til 2027.

- NTNU setter mål for EU-satsingen gjennom en bredere [internasjonal utviklingsplan](#), og har tidligere også hatt handlingsplan for ERC.

Ressurser i søknadsarbeid

- Flere av institusjonene vi har snakket med trekker frem av forskningsrådgivere som jobber fagnært. Forskningsrådgiverne oppfattes å være sentrale i mobilisering og søknadsarbeid, og i å koordinere drift av prosjektene. Eksempelvis trekker SV og HF-fakultetene ved UiO frem hvordan dedikerte EU-rådgivere på fakultetet har vært drivkrefter for deltakelse i rammeprogrammene ved fakultetene.
- UiO har satt i gang en pilot for å undersøke hvordan man på en mer systematisk måte kan skaffe seg oversikter over relevante og søkbare virkemidler utenfor Europa, og tester nå bl.a. ut søkemotoren «Research Connect» (myresearchconnect.com). NTNU har hatt en lisens på dette i flere år. Flere av medlemsinstitusjonene i The Guild har medlemskap i Research Connect på fakultetsnivå.
- Mange institutt overvåker finansieringskilder og orienterer fagmiljøene om relevante tematiske utlysninger i EU gjennom nyhetsbrev og direkte kontakt.

Kultur, arbeidsmåter og praksis

- Ved UiB har flere institutter, deriblant annet Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS), Geofysisk institutt (GFI) systematisert opplegg for å oppfordre og følge opp forskere til å søke prosjekter. I tillegg til generell informasjon om nye program og søknadsfrister, drives det også målrettet oppsøkende virksomhet. Ved GFI kartlegges kandidater 2-4 år fram i tid, og listen gjennomgås av instituttleder og forskningsrådgiver 1-2 ganger pr år. Ved IGS gjennomføres det en proaktiv «match-making» til ulike utlysninger hver 6. uke. IGS har også utarbeidet et skjema for registrering av alle nye initiativ, der diverse informasjon om stillinger og planer skal fylles ut for videre gjennomgang og godkjenning av instituttleder og prosjektøkonom.
- Ved NTNU har Institutt for energi- og prosessteknikk ved Fakultetet for ingeniørvitenskap innført strukturerte kick-offmøter ved oppstart av alle nye prosjektilslag. Her knyttes et administrativt team til prosjektlederen, og filosofien ved instituttet er at det samlede teamet skal bistå prosjektleder i gjennomføringen av prosjektet. Instituttleder deltar på alle kick-offmøtene.
- Senter for Computational Biology Unit (CBU) ved UiB arrangerer årlige workshops for å legge fram nye prosjektideer blant medarbeiderne. Senteret har en ukentlig seminarrekke der studenter og ansatte får presentere sin forskning. Det organiseres egne workshops for søkere i søknadsfasen. Senteret har en bevisst kultur for søknadsarbeid og vurdering. Erfaring fra arbeid i evalueringspaneler blir ansett som svært verdifullt. Ved Aarhus universitet er oppnådd prosjektfinansiering et viktig kriterium i ansettelser til professorat. På dette nivået er det forventet at medarbeidere skal ha kompetanse og suksess i eksternfinansiering, siden eksternfinansiering er en forutsetning for å kunne drive egen forskning.
- På grunnnivå organiseres forskningen de fleste steder i forskergrupper. Det er stor variasjon i størrelse, ansvar og måten forskergrupper arbeider. Ved UiB har blant annet Det juridiske fakultet og institutt for Filosofi og førstesemesterstudier utarbeidet beskrivelser for forskningsgruppene med forventninger om planer for eksternfinansiering

- Forskningsgrupper og teams kan ha en stor rolle i oppfølging av søknadsprosesser. I tillegg til arbeidet med selve søknaden, kan en viktig funksjon være å gjennomgå avslag og søknadsevalueringer, med tanke på forbedring og videreutvikling av søknaden.
- Forskningsgrupper og ledelse har også en viktig rolle i å integrere og følge opp yngre forskere. Det trekkes frem at unge ansatte legger vekt på tydelige forventninger og deltakelse i forskningsfellesskap står sentralt.

Dette er eksempler på tiltak og praksisformer, og er ikke en uttømmende liste.

Forskningsutvalget bes gi innspill på områder som bør ha særlig vekt i det videre arbeidet.

Saken legges fram for forskningsutvalget til drøfting

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 11.12.2024
FU-sak: 48/24		Arkivsaknr.:

Ekstern finansiering. Søknader og resultater november/desember 2024

Bakgrunn

Forskningsutvalget får jevnlig oversikter over status for søknader og tildelinger i Forskningsrådet og EU, sist i sak [42/24](#) (november 2024). Siden dette møtet har det vært bl.a vært søknadsfrist for forskerskoler og EU Synergy Grants, og nye tildelinger innen FRIPRO og ERC Consolidator grants. UiB har hatt relativt god uttelling i FRIPRO i 2024, og antall ERC-tildelinger er på nivå med foregående år. Forskningsrådet har stilt til veie data om uttelling i Horisont Europa ved halvgått løp. Resultater for universitetene er vedlagt.

Forskningsrådet

Nye prosjekttildelinger

UiB fikk tilslag på fire prosjekter i den fjerde tildelingsrunden for FRIPRO 4. desember – tre i utlysningen for tidlig karriere og ett til erfarne forskere. Dermed har UiB oppnådd 12 FRIPRO-prosjekt i 2024, av disse fire prosjekt i utlysningen for tidlig karriere, ett til mobilitet og resten til erfarne forskere. To av de nye prosjektene gikk til Fakultet for naturvitenskap og teknologi, og to til Det medisinske fakultet.

Forskerprosjekt for erfarne forskere

Oleksii Nikolaienko MED K2 Mosaic epimutations: population prevalence, mechanistic origins, and their role in cancer

Forskerprosjekt for tidlig karriere

Franziska Görtler	NT	II	Computational dissection of cellular distributions and cell-type specific regulation patterns from spatial transcriptomics data
Marte Haaland	MED	IGS	Reproductive Interfaces: Politics, Power, and Patient Care in Second Trimester Abortion in a Scandinavian welfare state
Jakub Both	NT	MI	Unlocking maximal geological CO2 storage through experimentally validated mathematical modeling of dissolution and convective mixing

UiO fikk i denne runden seks stipend, fire gikk til NTNU og ett hver til tre andre institusjoner. UiO har dermed fått 23 prosjekt i 2024, UiB 12, NTNU 10, NMBU og UiT fire hver. Et av UiBs prosjekt er imidlertid trukket, men teller likevel med i tilslagsraten. Suksessraten i UiBs FRIPRO-søknader som er endelig vurdert, er på 31 %.

36 av UiBs søknader er ikke registrert med endelig status for søknadsbehandling, disse vil bli behandlet på kommende møter i porteføljestyret for banebrytende forskning. Behandlingstiden kan være fra to til åtte måneder.

Tabell 1 Tildelinger forskningsrådet per fakultet 2024

	HF	JUSS	MED	NT	SV	UM	Totalt
Forskerprosjekt	2	3	5	10	2		22
Forskerprosjekt for erfarne forskere (FRIPRO)	1		1	5			7
Forskerprosjekt for tidlig karriere (FRIPRO)			1	3			4
Treårig internasjonal mobilitet (FRIPRO)	1						1
Forskerprosjekt for tidlig karriere (tematisk utlysning)		1					1
Forskerprosjekt for fornyelse (tematisk utlysning)		2	3	2	2		9
Forskningsinfrastruktur				4	1	1	6
Internasjonale utlysninger			1		1		2
Kompetanse- og samarbeidsprosjekt				2	1		3
Koordinerings- og støtteaktivitet	2	1	4	7	1	1	16
Totalsum	4	4	10	23	6	2	49

I november og desember er det ikke registrert ytterligere tildelinger fra forskningsrådet. En oppsummering av aktivitet i forskningsrådsfinansierte prosjekt 2024 blir gitt i januar 2025. Finansiering for nye forskerprosjekt ligger over 2023, men under nivået fra tidligere år.

På grunn av den svært store tildelingen til forskningsinfrastruktur, vil UiB oppnå finansiering fra forskningsrådet på nivå med 2021 og 2022 for egne koordinatorsøknader. En betydelig del av midlene til infrastruktur og KSP går til partnere, men dette vil kunne veies opp ved UiBs egen deltakelse som partner i andre prosjekt.

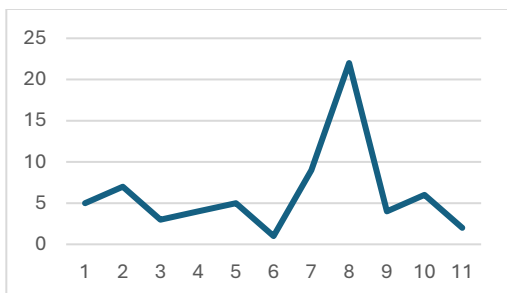
Uttellingen i forskerprosjekt-utlysningene (FRIPRO og tematiske samlet) er på et høyt nivå nasjonalt, med flere tildelinger enn NTNU, og noe færre enn UiO. NTNU og SINTEF har satset stort på kompetanse- og samarbeidsprosjekt, og har betydelig flere søknader og tildelinger i denne kategorien. Disse institusjonene vant også et stort flertall av FME-sentrene som ble tildelt i vår. Infrastrukturtildelingene gjør at UiB per 4. desember er den tredje største aktøren målt etter innvilget beløp til koordinatorprosjekt fra forskningsrådet.

Tabell 2 Prosjekter og innvilget beløp publisert på forskningsrådets nettsider, 10 største nasjonalt. NB: enkelte tildelinger publiseres ikke på nettsidene. Med forbehold om feil.

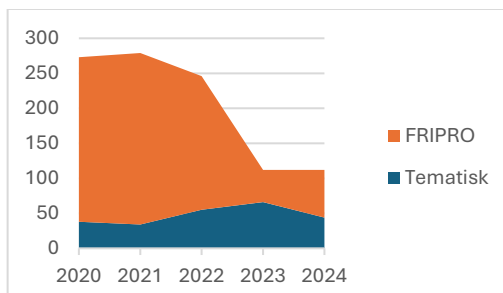
	Forsker- prosjekt	INFRA	Sentre	KSP	Annet	Totalt	Søkt beløp
NTNU	15	4	3	16	7	45	1 326 383 000
SINTEF	4	2	4	28	4	42	1 313 322 000
UIB	22	6		4	5	37	749 954 000
UIO	31	2		5	8	46	432 106 000
NORCE	4	2		5	3	14	396 659 000
IFE	1	3	1	2		7	287 362 000
NMBU	5	2		12		19	286 168 000
UNINETT		1				1	199 740 000
UiT	8		1	4	11	24	195 813 000
NIBIO	1			8	1	10	114 239 000

Søknadsaktivitet.

Så langt i år har UiB fremmet 176 søknader om finansiering i Forskningsrådet. I løpet av november er det fremmet to søknader til FRIPRO. Totalt er det fremmet 68 søknader til FRIPRO så langt i 2024, og 45 søknader til tematiske forskerprosjekt. Søknadsvolumet ligger dermed an til å bli betydelig lavere enn tidligere «normalår», i tråd med forskningsrådets intensjon.

Figur 1 Månedlige søkertall FRIPRO

Figur 2 Forskerprosjekt, søknader per år

Ut over dette har UiB fremmet seks koordinatorsøknader til forskerskoler, med frist i november: fire ved NT og to ved MED. I tillegg deltar UiB som partner i fjorten søknader. Arctic field grant – støtte til feltarbeid på Svalbard – mottok over 80 søknader nasjonalt. UiB deltok kun i en partnersøknad til denne ordningen, UiO og NTNU sendte henholdsvis 10 og 7 søknader – resten var fordelt på UNIS og NPI.

Tabell 3 Søknader til forskningsrådet 2024 per 30.11.2024

	HF	JUSS	MED	NT	PSYK	SV	UM	Totalt
Forskerprosjekt	7	4	35	59	4	8		117
Forskerprosjekt for erfarne forskere (FRIPRO)	3		17	24	1	1		46
Forskerprosjekt for fornyelse (tematisk utlysning)		3	9	20	2	4		38
Forskerprosjekt for tidlig karriere (FRIPRO)	2		9	11	1	1		24
Forskerprosjekt for tidlig karriere (tematisk utlysning)		1		4		2		7
Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet (FRIPRO)	2							2
Forskningssenter	1		3	2				6
Senter for forskningsdrevet innovasjon – SFI V – trinn 1			3	2				5
Senter for norsk som fagspråk	1							1
Innovasjonsprosjekt			2					2
Internasjonale utlysninger			1	1		1		3
Kommersialiseringsprosjekt								1
Kompetanse- og samarbeidsprosjekt			1	5	1	2	1	10
Koordinerings- og støtteaktivitet	2	1	12	17		1	2	36
Støtte fra andre enn Forskningsrådet				1				1
Totalt	10	5	54	85	5	12	3	176

Horisont Europa

Ved utgangen av november er det registrert 125 søknader fra UiB til programmene under Horisont Europa i 2024, og det er gitt tilsagn om finansiering på 30 prosjekt til en verdi av € 24 mill, det høyeste tallet som er registrert for UiB.

UiB fikk i november tilsagn på to ERC Consolidator grants, ett til NT og ett til Juss – den første ERC-tildelingen til dette fakultetet. I tillegg er det rekruttert en fra utlandet. Totalt har da UiB vunnet fem ERC i 2024, og rekruttert en.

Laura Feldt	HF	AHKR	RAGHEART - Radical Habits of the Heart: Emotions, Embodiment and Strong, Individual Commitment in Ancient Radical Religion
Marc Vaudel	MED	K2	AuditeMatrem - Temporary inconvenience or early warning signs? A new take on maternal symptoms in early pregnancy and their consequences.
Linda Gröning	JUSS	JUSS	COMPLEX - Understanding the law's complex association between criminal insanity and mental disorders

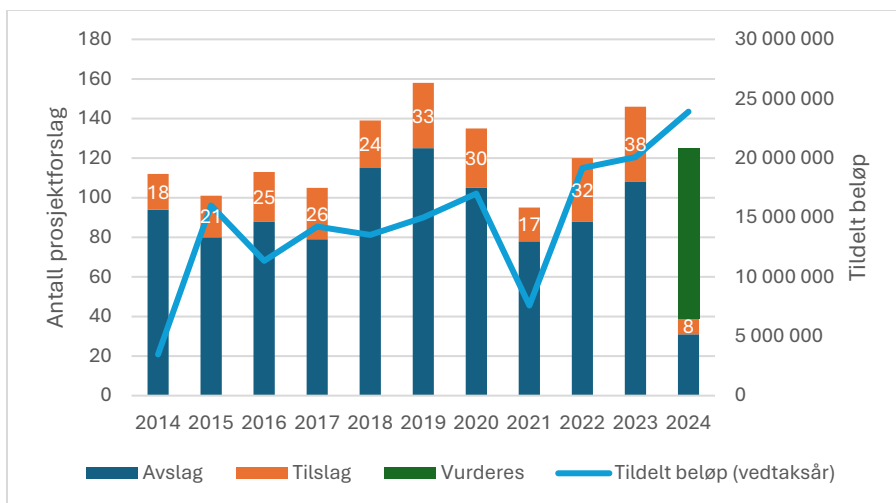
En ytterligere ERC gikk til NORCE/Bjerknessenteret, for et prosjekt knyttet til SAPIENCE SFF. Antallet finansierte prosjekt er på nivå med tidligere år, men det er verdt å merke at to av tildelingene går til advanced- og synergy-grants, som UiB ikke har mottatt på flere år.

Det ble fremmet åtte nye søknader til ERC synergy Grants til fristen 6. november. For alle søknadstypene under ERC-programmet er det registrert de høyeste søkertallene for noen enkeltutlysning. Totalt er antall ERC-søknader likevel lavere enn tidligere år, på grunn av færre utlysninger.

Det ble videre fremmet 15 søknader til MSCA Doctoral networks, også dette det høyeste tallet som er registrert. I motsetning til individuelle stipend (MSCA postdoctoral fellowships), har UiB et høyt aktivitetsnivå i disse utlysningene i forhold til de andre universitetene i Norge.

Tabell 4 Søknader og innvilgede prosjekt 2024, Horisont Europa

	Søknader										Innvilgede prosjekt									
	ERC			MSCA		INFRA	Pilar 2	Andre	Totalt	ERC	MSCA		INFRA	Pilar 2	Andre	Totalt				
	ADG	POC	STG	SYG	PF						DN/SE	ADG					COG	STG	SYG	PF
HF	1		2	2	6			2	13	1	1		1		1	5				
JUSS	1							1	2		1					1				
KMD			1		1				2					1		1				
MED	3		1	2		3	1	10	5	25	1		1	2	1	1	6			
NT	3	2	5	2	6	11	3	15	1	48			1	2	3	1	2	1	11	
PSYK	1		2		1		1	5	10							1	1	1		
SV			7	1	1	3		6	18			1	1			1	3			
MUSEUM	1		1	1				1	4											
Totalt	11	2	19	8	15	17	6	40	7	125	1	3	1	1	6	6	2	7	2	30

Figur 3 Prosjektforslag etter søknadsår og tildelt beløp (€) etter årstall for innstilling, Horisont Europa. Status per 2. desember 2024.

Uttelling i Horisont Europa for universitetene

Norge har hatt sterk vekst i deltagelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og har nå den største uttellingen av deltagerlandene målt etter folketall. Kunnskapsdepartementet orienterte i [pressemelding](#) 26. november om norske prosjekt Horisont Europa, etter at halve rammeprogrammet er gjennomført. Utviklingen på institusjonene har imidlertid variert. KDs pressemelding viser at organisasjonene under SINTEF-paraplyen er klart størst, og hadde på talletidspunktet vunnet €186 mill i prosjektmidler. UiB er femte størst, med 49 mill i KDs oversikt.

Forskningsrådet har delt tallgrunnlaget for universitetenes deltagelse. Datagrunnlaget er basert på tellinger fra EUs eCorda-database oktober 2024, og skal representere aktivitet i HEU midtveis i perioden. Databasen omfatter utlysinger med ferdigstilte kontraktprosesser. Det er følgelig betydelig forsinkelse i tellingene av innsendte prosjektforslag. For UiB omfatter materialet 354 søknader og 79 finansierte prosjekt. Interne oversikter viser om lag 460 søknader og 90 tilsagn om finansierte prosjekt per 4. desember 2024. 105 av søknadene i UiBs interne oversikter er ikke ferdig behandlet, 39 av disse er ERC.

Tabell 5 Deltagelse i rammeprogrammet per universitet. Årsverk: sum årsverk i vitenskapelige stillinger 2021-2023 (DBH)

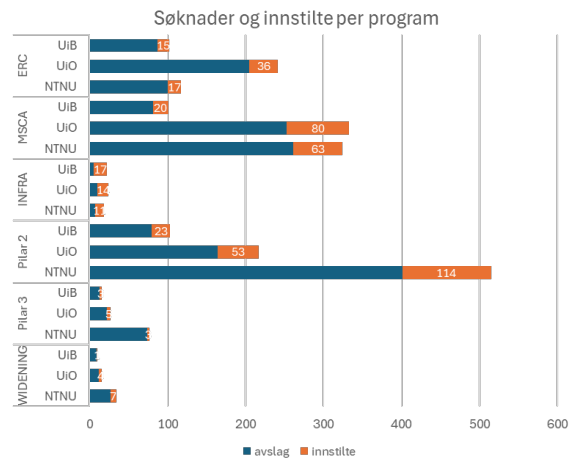
Organisasjonsnavn	ANT. DELTAKELSER			EU-STØTTE				ANT. KOORDINATORER	
	i søknader	i innstilte søknader	Suksessrate deltakelser	i søknader (mill. euro)	i innstilte søknader (mill. euro)	Finansiell suksessrate	Euro pr årsverk	i søknader	i innstilte søknader
NTNU	1085	215	19,8%	724,5	133,9	18,5%	8 754	384	68
UIO	858	192	22,4%	677,4	119,4	17,6%	10 171	496	98
UIB	354	79	22,3%	319,5	52,6	16,5%	7 478	182	36
UIT	287	82	28,6%	192,6	42,1	21,9%	6 132	149	37
NMBU	158	34	21,5%	95,2	18,4	19,3%	6 788	62	15
OSLOMET	158	25	15,8%	67,6	8,3	12,3%	1 878	72	10
UIS	149	25	16,8%	78,6	12,1	15,4%	3 469	79	10
UIA	79	17	21,5%	38,5	6,8	17,7%	2 413	32	3
USN	78	15	19,2%	34,6	5,8	16,7%	1 584	18	3
NORD	74	18	24,3%	36,7	6,9	18,8%	2 635	38	9
Totalt:	3280	702	21,4%	2265,2	406,3	17,9%	6 699	1512	289

NTNU har størst deltagelse, men UiO har best relativ uttelling. Målt etter institusjonsstørrelse (finansiell uttelling per årsverk i vitenskapelige stillinger) ligger UiB omtrent 15 % under NTNU og om lag 25 % under UiO. UiB og UiO har lik suksessrate på tvers av delprogrammene (22 %), nærmere tre prosent høyere enn NTNU. UiT har den høyeste suksessraten, med 28%.

For de tre største universitetene er fordeling på delprogrammene som i tabell 5:

Institusjon	Program	avslag	innstilte	Suksess-		Søknader pr 1000 årsverk*
				rate	mill. euro	
UiB	ERC	87	15	15 %		24
	MSCA	81	20	20 %		10
	INFRA	5	17	77 %		4
	Pilar 2	80	23	22 %		13
	Pilar 3	13	3	19 %		1
	WIDENING	9	1	10 %		0
UiO	ERC	205	36	15 %		62
	MSCA	253	80	24 %		28
	INFRA	10	14	58 %		7
	Pilar 2	164	53	24 %		24
	Pilar 3	22	5	19 %		3
	WIDENING	12	4	25 %		2
NTNU	ERC	100	17	15 %		35
	MSCA	261	63	19 %		18
	INFRA	7	11	61 %		2
	Pilar 2	401	114	22 %		75
	Pilar 3	74	3	4 %		2
	WIDENING	27	7	21 %		3

Tabell 6 Deltagelse på delprogram for UiB, UiO, NTNU

Figur 4 søknad og tildelinger per program, absolutte tall

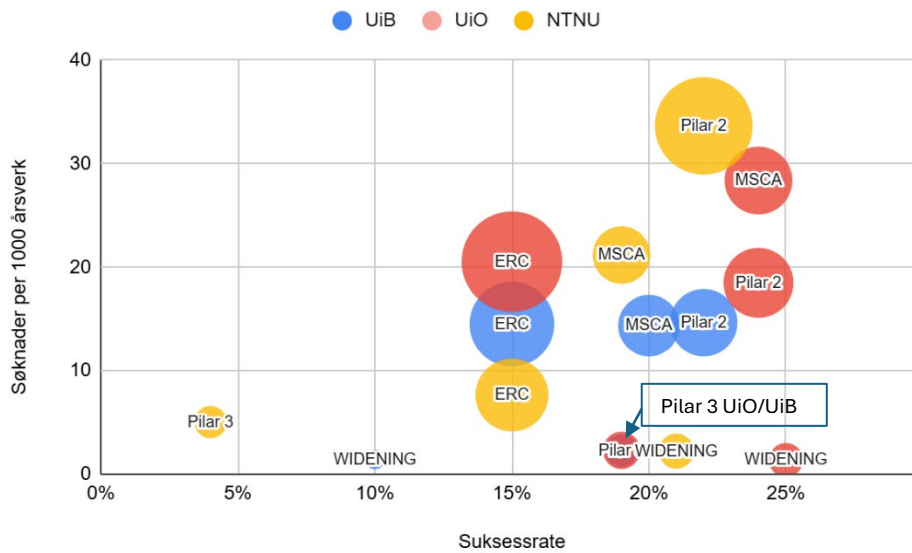
Noen hovedmønstre:

- ERC: UiO har størst absolutt uttelling, UiB har uttelling på line med NTNU i antall prosjekt.
- MSCA: NTNU og UiO har lik søknadsaktivitet og forholdsvis lik uttelling, betydelig over UiB.
- INFRA: UiB har flest søknader og flest tilslag. UiO har likevel større finansiell uttelling.
- Pilar 2: NTNU er betydelig større enn både UiO og UiB.
- Pilar 3: NTNU har større søknadsaktivitet, men få innstilte prosjekt.

Figur 5 på neste side viser relativ søknadsaktivitet og suksessrate i programmene. Infrastruktur-utlysningene skiller seg fra andre virkemidler, og faller utenfor skalaen for suksessrate i diagrammet. Infrastruktur-søknadene UiB har deltatt i har suksessrate på 77%, mot rundt 60 % for UiO og NTNU. UiB har større relativ søknadsaktivitet, med tre søknader per 1000 årsverk, mot to på UiO og 1 på NTNU. UiO har likevel noe større finansiell uttelling målt i bevilgninger per årsverk. Noen hovedmønstre er:

- ERC: UiB har større relativ søknadsaktivitet og uttelling enn NTNU, men mindre enn UiO. De tre universitetene har lik suksessrate.
- MSCA: UiO har klart sterkest relativ aktivitet både i form av søknadsfrekvens og suksessrate. UiB sender mindre enn halvparten av søknadene til UiO per forskerårsverk, men finansiell uttelling per årsverk er likevel bare 25 % lavere, og høyere enn NTNU. Datamaterialet viser ikke fordeling på delprogram, men profilen er sannsynligvis ulik, med større andel doktorgradsnettverk (MSCA DN) og mindre andel individuelle stipend (MSCA PF) ved UiB. UiB har også oppnådd et cofund-prosjekt i perioden.

- INFRA: Både søknadsaktivitet og gjennomslag er betydelig større ved UiB enn de andre universitetene, men UiO har likevel noe større finansiell uttelling enn UiB.
- Pilar 2: De tre universitetene har noenlunde lik suksessrate - UiO ligger to prosentpoeng over NTNU og UiB. UiB er nesten på nivå med UiO i finansiell uttelling, men svært stor søknadsaktivitet gjør at NTNU skiller seg sterkt ut.

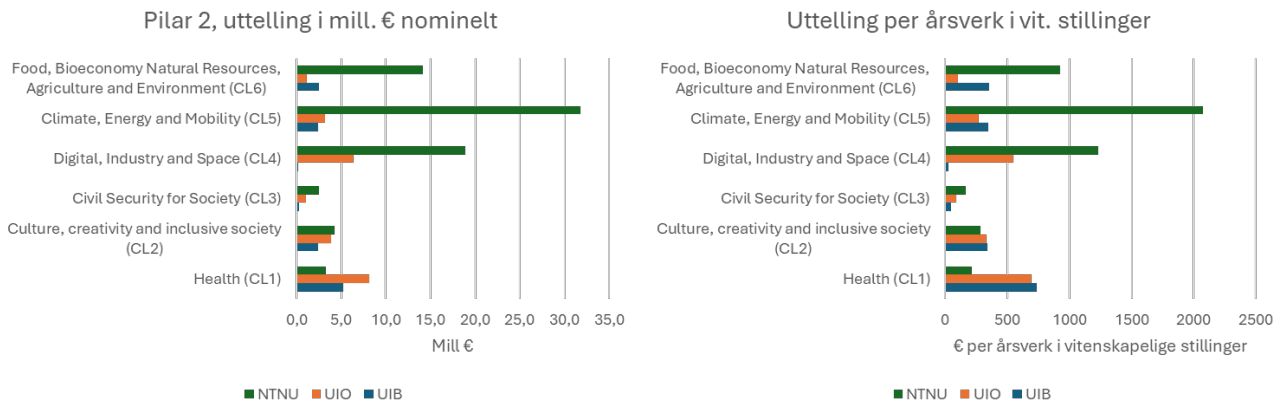

Figur 5 Suksessrate og søknader per 1000 årsverk for programmene under Horisont Europa. Boblestørrelser indikerer finansiell uttelling per årsverk. Infrastruktur-programmet ligger utenfor skalaen for suksessrate. Årsverk: sum årsverk i vitenskapelige stillinger 2021-2023 (DBH)

Uttelling i pilar 2-klynger

De tematiske utlysningene i EU er delt i seks «klynger». Figurene under viser absolutt og relativ uttelling for UiO, UiB og NTNU i klyngene.

Figur 6 Uttelling i pilar 2, UiB, UiO, NTNU

Noen observasjoner:

- Helse (CL1) er klyngen der UiB har størst aktivitet, her er UiB også større enn NTNU i absolutte tall.
- Også innen kultur (CL2) har UiB godt gjennomslag.
- UiB har lav aktivitet i CL3 og CL4 (sivil sikkerhet og digital/industri).
- NTNUs dominans i pilar 2 skyldes svært høy aktivitet innen CL4 Digital, industri og romfart, CL5 Klima og CL6 Bio og miljø (inkludert marin).
- Sett i forhold til årsverk har UiB større aktivitet enn UiO i fire av seks klynger, og er størst i Norge i både helse-klyngen og kultur-klyngen. UiO hadde på telletidspunktet likevel større aktivitet enn UiB på grunn av relativt stort gjennomslag i CL4.
- På telletidspunktet hadde UiB oppnådd seks koordinatorprosjekt, UiO hadde oppnådd syv og NTNU 22.
- UiB har en større andel koordinatorprosjekt (26%) enn både UiO og NTNU

Saken legges fram for Forskningsutvalget til orientering

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 11.12.2024
FU-sak: 49/24		Arkivsaknr.: 24/3821

Forslag til endringer i doktorgradsforskriftene ved Universitetet i Bergen

Forsknings- og innovasjonsavdelingen gjennomfører med jevne mellomrom revisjon av de tre doktorgradsforskriftene ved UiB: Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen og Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen.

Gjennom bruk av doktorgradsforskriftene er det avdekket behov for justeringer og meldt inn forslag til forbedringer. Noen av endringene er også begrunnet i ny UH-lov som trådte i kraft 1. august 2024.

Utkast til nye doktorgradsforskrifter var til høring fra juni til oktober i år. Vi takker fakultetene for nyttige innspill. Her følger de viktigste punktene som foreslås endret eller som det har vært flest tilbakemeldinger på under høringen:

- Vi foreslår å fjerne regelen om at man ved opptak kan kreve politiattest fremlagt. Innspill fra flere fakultetene var at dette er en oppgave som utelukkende hører til i HR-linjen.
- Ved gjenbruk av data, metoder, analyser eller resultater fra nivå under doktorgrad var det foreslått at dette må fremkomme i prosjektbeskrivelsen. Grunnet innsigelser fra flere fakultet, er denne regelen nå fjernet.
- Vi foreslår også i dette utkastet at man kan bruke arbeid fra opplæringsdelen inn i avhandlingen. To av fakultetene hadde merknader til dette punktet. Samtidig understreker vi at det skal henvises til all gjenbruk av tidligere arbeider.
- Når det gjelder bedømmelseskomiteens sammensetning, foreslår vi å bytte ut «begge kjønn» med «to kjønn». Dette vil legge til rette for deltakelse av ikke-binære komitémedlemmer som er registrert som ikke-binær i offentlige registre i sitt hjemland.

Den videre tidsplanen for saken er som følger:

- 11. desember: behandling i FU
- 13. februar: behandling og vedtak i universitetsstyret

Endringsforslagene beskrives i sin helhet i vedlegget «Oversikt over endringer i doktorgradsforskriftene». Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, blir i vedlegget omtalt som *ph.d.-forskrift konvensjonell*. Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen, blir omtalt som *ph.d.-forskrift KU*.

Som vedlegg følger også de tre doktorgradsforskriftene med nåværende tekst i venstre kolonne og forslag til endret tekst i høyre kolonne.

Saken legges med dette frem for Forskningsutvalget til **drøfting**.

Vedlegg:

- Oversikt over endringer i doktorgradsforskriftene
- Ph.d.-forskrift konvensjonell
- Ph.d.-forskrift KU
- Dr.philos.-forskrift

Vedlegg 1

Oversikt over forslag til endring i doktorgradsforskriftene

Endringer som gjelder alle tre doktorgradsforskriftene

- *§ 3 (1) om hvem som vedtar doktorgradsforskriftene.*

I dagens doktorgradsforskrifter fremkommer det at alle endringer i disse forskriftene skal vedtas av universitetsstyret. For å minske mengden saker som blir lagt frem for universitetsstyret, foreslås det at enkelte mindre viktige endringer i forskriftene kan vedtas av rektor. Dette kan enten dreie seg om endringer som kommer som følge av regelendringer fra sentrale myndigheter (lov og sentrale forskrifter) eller endringer for å rette opp i skrivefeil eller logiske feil. I tilfeller med regelendringer fra sentrale myndigheter, har ikke universitetsstyret reell mulighet til å påvirke vedtaket. I denne kategorien av forskriftsendringer vil UiB sitt forskningsutvalg bli orientert om endringer før saken blir lagt frem for rektor. Forslag til ny tekst:

Rektor kan vedta mindre viktige endringer i denne forskriften. Universitetsdirektøren skal rapportere slike endringer til styret.

- *§ 5-5-3. (3) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU og § 14 (1) i dr.philos.-forskriften, om annullering, utestenging, tvungen avslutning og avslutning av bedømmelse ved uredelighet eller fusk.*

Det skrives eksplisitt at fakultetsstyret skal fatte vedtak i saker om annullering, utestenging og tvungen avslutning grunnet fusk og vitenskapelig uredelighet.

- *§ 10-3. (1) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, og § 5-3 (1). i dr.philos.-forskriften, om tidligere arbeider.*

Paragrafen har fått ny tittel, «Tidligere arbeider», og er satt opp som en punktliste.

Endringen klargjør i større grad hvilke arbeider som kan gjenbrukes og hvilke som ikke kan gjenbrukes i en avhandling eller et ph.d.-resultat. Forslag til oppdatert regeltekst fjerner «bedømmelser» fra oppramsingen av hvilke typer dokumenter som ikke kan antas til bedømmelse. Endringen klargjør dermed at det å bruke et tidligere underkjent arbeid i en ny bedømmelse ikke er å anse som uakseptabel gjenbruk av eget arbeid.

Endringen klargjør hvilke type arbeid fra tidligere avlagte eksamener fra nivå under doktorgrad som ikke kan aksepteres, og hvilke som kan det. I utgangspunktet ble det foreslått at slik gjenbruk må fremkomme av prosjektbeskrivelsen. Flere fakultet skriver i høringen at de er imot denne regelen fordi det er sannsynlig at planer om slik gjenbruk kan oppstå etter at prosjektbeskrivelsen er godkjent og opptak foretatt. Regelen om at gjenbruk fra tidligere avlagte eksamener må fremkomme i prosjektbeskrivelsen, er derfor fjernet.

MED foreslår at kun arbeid som ligger på bachelor-nivå ikke skal kunne inngå i avhandlingen. MED skriver også at regelen bør modereres for ikke å stenge muligheten forskerlinjestudenter har til å ta med seg artikler fra master- til ph.d.-utdanningen. Vi har endret utkastet til at fakultetene nå kan gjøre unntak fra regelen om å gjenbruke arbeid for kandidater med bakgrunn fra forskerlinjer. Vi har derimot ikke gjort en generell endring, som ville innebåret at arbeid fra masternivået kunne inngått i ph.d.-avhandlingen. Vår vurdering

er at dette fører til at ett arbeid kan gi dobbel uttelling i utdanningsløpet som helhet. Verdt å merke seg i den nye teksten er at flere ph.d.-kandidater kan samarbeide om deler av et ph.d.-arbeid, typisk en artikkel, og at disse hver for seg kan levere inn arbeidet til bedømmelse.

Det foreslås videre at deler av arbeid som har blitt godkjent som besvarelser eller andre aktiviteter i opplæringsdelen, kan benyttes i avhandlingen. Denne regelen er ikke aktuell for dr.philos. og vil derfor gjennomgås lenger ned i dokumentet.

Når det gjelder begrepsbruken i det nedenstående, legger vi til grunn en forståelse om at «arbeid» betyr hele avhandlinger eller hele eksamensbesvarelser. Med «deler av arbeid» mener vi større stykker tekst fra en eksamensbesvarelse eller større deler av et kunstnerisk utviklingsarbeid. «Deler av arbeid» forstås også som artikler i en avhandlingsbasert ph.d. Forslag til ny tekst (eksempel fra ph.d.-forskrift konvensjonell):

Kravet om "ny faglig kunnskap" etter § 10-1 innebærer at

- a) arbeid eller deler av arbeid som er vurdert til doktorgraden ved en annen institusjon, ikke kan inngå i avhandlingen, og det samme gjelder arbeid eller deler av arbeid som har blitt underkjent etter omarbeiding (andre gangs underkjenning)*
- b) arbeid eller deler av arbeid som har vært godtatt som grunnlag for eksamener eller grader på nivå under doktorgrad, ikke kan inngå i avhandlingen. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for kandidater som har bakgrunn fra forskerlinjer. Data, metoder, analyser eller resultater fra nivå under doktorgrad kan likevel danne utgangspunktet for et ph.d.-prosjekt*
- c) deler av arbeid som inngår som grunnlaget for en annen kandidats ph.d.-grad som herværende kandidat har samvirket i, kan likevel inngå i avhandlingen*
- d) deler av arbeid som har blitt godkjent som besvarelse eller andre aktiviteter i opplæringsdelen, kan likevel inngå i avhandlingen (se mer om dette under, i omtalen av om deler av arbeid fra opplæringsdelen kan inngå i avhandlingen/ph.d.-prosjektet).*

Det må legges inn henvisning ved bruk av tidligere arbeider. Henvisningene skal være i tråd med vitenskapelige standarder for det aktuelle fagområdet.

I tredje avsnitt i § 10-3., om tidsgrense for hvor gamle tidligere arbeider kan være ved opptak og innlevering, er det foretatt en samkjøring av teksten mellom de tre doktorgradsforskriftene.

MED vil beholde følgende regel fra dagens versjon: *Avhandlingen kan innleveres ved kun ett lærested.* Vi ser at det kan være formålstjenlig å ha denne med videre, ettersom teksten gir en tydelig regel mot å levere inn samme avhandling ved to læresteder på samme tid.

- *§ 11-2 i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU og § 6 i dr.philos.-forskriften, om bedømmelseskomiteens sammensetning.*

Vi foreslår å bytte ut «begge kjønn» med «to kjønn». Dette vil legge til rette for deltakelse av ikke-binære komitémedlemmer som er registrert som ikke-binær i offentlige registre i sitt hjemland.

Forslag til ny tekst (eksempel fra ph.d.-forskrift konvensjonell og dr.philos.-forskriften):

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. to kjønn er representert, også blant opponentene*

- *§ 12. (4) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, og § 8 (4) i dr.philos.-forskriften, om fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling.*

Ved fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling om avhandling foreslås det å gjøre tydelig at fakultetsstyret skal fatte vedtak i tilfeller når fakultetet selv ønsker å oppnevne to nye sakkyndige ved positiv innstilling. Forslag til ny tekst:

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling, eller i tilfeller der fakultetet selv ønsker å oppnevne to nye sakkyndige ved positiv innstilling.

Endringer som gjelder ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU.

- *§ 3. (4) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om ansvaret for ph.d.-utdanningen.*
Etter at det er gjennomført programevaluering, skal ph.d.-programmet formelt reakkrediteres. Det foreslås at dette er et vedtak som skal fattes av fakultetsstyret.
- *§ 3. (6) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om ansvaret for ph.d.-utdanningen.*
Det foreslås å legges inn et nytt avsnitt om opprettelse av ph.d.-emner og nedleggelse av faste ph.d.-emner, og at dette skal fattes av fakultetet selv.
- *§ 5-1. (5) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om vilkår for opptak.*
Den nasjonale opptaksforskriften til høyere utdanning fremholder i § [6-1](#) (1) at søkere til utdanninger der studenten kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudium, skal legge frem politiattest. Regelen er tatt inn i opptaksforskriften ved UiB, og er her utvidet til å gjelde i kontakt både med mindreårige og andre sårbare grupper. Vi foreslo i utgangspunktet at fakultetene gis myndighet til å be søkeren om å legge frem politiattest hvis man har grunn til å tro at søkeren kan komme i kontakt med mindreårige eller andre sårbare grupper. Når vi nå foreslår å fjerne denne regelen, er det begrunnet i innspill fra flere fakultet om at dette er en oppgave som utelukkende ligger i HR-linjen, ikke i administrasjonen av ph.d.-utdanningen.
- *§ 5-1. (6) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om vilkår for opptak.*
UiB er bundet av ulike nasjonale regelverk knyttet til den sikkerhetspolitiske situasjonen. Ved UiB finnes det både for studiefeltet og ved ansettelse regler og rutiner knyttet til eksportkontroll. Vanligvis vil slike klareringer foretas i forkant av ansettelsen av stipendiaten. Denne regelen gir fagmiljø eller fakultet mulighet til å foreta undersøkelser etter ansettelse. Fakultetet får hjemmel til å nekte opptak hvis man kommer frem til at de planlagte aktivitetene vil være i strid med reglene om eksportkontroll. Forslag til nytt avsnitt:
Søkere som ellers er kvalifiserte, skal ikke tas opp dersom planlagt forskning/kunstnerisk utviklingsarbeid eller opplæringsdel er i strid med reglene om eksportkontroll.
- *§ 5-4. (1) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om ph.d.-avtalen.*
For å forenkle underskriftsrutinene, foreslås det å fjerne kravet om at grunnenhet skal

signere ph.d.-avtalen. Det vurderes at man ikke mister noe substansielt ved å fjerne denne underskriften, da grunnenhet allerede gir sin godkjenning i forkant av opptak av kandidaten, og fakultetet signerer på vegne av grunnenheten.

- *§ 5-5-2. (3) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om tvungen avslutning ved forsinkelse eller betydelige endringer i ph.d.-prosjektet.*

Den vanligste grunnen for å skrive ut kandidater under denne paragrafen, vil være kandidater som ikke lenger har finansiering og som ikke klarer å sannsynliggjøre at de vil fullføre til avtalt tid. Det fremstår som rigid om alle slike saker skal vedtas av fakultetsstyret, slik det fremkommer i dagens ph.d.-forskrifter. I denne paragrafen er forslaget derfor nå at fakultetet selv kan fatte vedtak om tvungen avslutning, i praksis dekan eller pro-/visedekan. Så vil det være andre grunner for å skrive ut kandidater som kan være mer aktuelt å fremme for fakultetsstyret. I så fall kan fakultetene lage egne rutinebeskrivelser for dette eller vurdere skjønnsmessig pr sak.

- *§ 5-5-2. (1) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om tvungen avslutning ved forsinkelse.*

Et nytt punkt om tvungen avslutning foreslås. Det dreier seg om at ph.d.-utdanningen kan avsluttes hvis det er betydelige endringer i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra prosjektbeskrivelsen og det som fremgår av ph.d.-avtalen. Tvungen avslutning kan bare vedtas dersom kandidaten selv rår over disse endringene. MED har innsigelser mot denne nye regelen, da fakultetet mener det kun er teoretisk at slike endringer oppstår uten at dette fanges opp av veileder. Vi mener likevel at slike endringer kan skje, og da gjerne mot veilederens vilje. Da er det viktig at det finnes en regel som er en logisk forlengelse av regelen i § 5-4 om at store endringer i ph.d.-prosjektet skal forelegges fakultetet for godkjenning. Det understrekes nå at en forutsetning for den tvungne avslutningen må være at endringene i ph.d.-prosjektet ikke er tilstrekkelig faglig begrunnet. Forslag til tekst: *Når ett eller flere av de følgende forhold foreligger, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen:*

(...)

d. endringer i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, og som ikke er tilstrekkelig faglig begrunnet.

- *§ 5-5-3. (1) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter.* Det foreslås å bytte ut «prøver» med «obligatoriske aktiviteter knyttet til emner», da dette er et begrep som fremkommer i den nye UH-loven og som virker mer forståelig. Eksempel på en slik obligatorisk aktivitet i et emne kan være aktiviteter på lab man må gjennomføre for å gå opp til eksamen.

Ny UH-lov ([§ 12-4](#)) fremholder at i særlig grove tilfeller av fusk kan kandidaten utestenges i inntil to år. Forslag til tekst:

Fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen kan gi grunnlag for annullering av eksamen eller den obligatoriske aktiviteten, og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år. I særlig grove tilfeller kan kandidaten utestenges i inntil to år.

Dagens versjon av ph.d.-forskriftene gir anledning til å utestenge kandidater fra ph.d.-programmet ved fusk i opplæringsdelen. [§ 13-1](#) i ny UH-lov fremholder at kandidater som er ansatt i stipendiatstillinger ved et universitet eller en høyskole er unntatt reglene om bortvisning og utestenging. I [forarbeidene](#) til loven (s. 265) står det at kandidater som er ansatt andre steder enn ved et universitet eller en høyskole, ikke er omfattet av unntaket. Forslag til ny tekst:

Ph.d.-kandidater som er ansatt i stipendiatstillinger ved Universitetet i Bergen eller andre universitet eller høyskoler, er unntatt fra disse reglene om utestenging.

Det skrives eksplisitt at Den sentrale klagenemnd er et organ ved Universitetet i Bergen.

- *§ 7-3. (2) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om opplæringsdelens innhold.* I den nye UH-lovens [§ 13-1](#) innføres en regel om at når eksamener eller obligatoriske aktiviteter gjennomføres som del av en ph.d.-utdanningen, gjelder rettighetene og pliktene etter kapittel 11 (undervisning, eksamen, sensur, klage og vitnemål) og 12 (regler om adferd og reaksjoner) i UH-loven også for ph.d.-kandidatene. Vi tolker det dithen at det her dreier seg om eksamener eller obligatoriske aktiviteter som er knyttet til emner i opplæringsdelen. Vi foreslår videre at det ikke henvises til alle underkategorier i UH-lovens kapittel 11 og 12 (undervisning, eksamen, sensur, klage og vitnemål, regler om adferd og reaksjoner), men at det er tilstrekkelig kun å omtale hovedkategoriene «studier og eksamen». Forslag til ny tekst:

Eksamener og obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om studier og eksamen i studieforskriften ved Universitetet i Bergen og universitets- og høyskoleloven § 13-1 (1).

- *§ 7-3. (4) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om opplæringsdelens innhold.* Det legges til et nytt avsnitt som hindrer gjenbruk av emner fra tidligere grader. Forslag til ny tekst:

Emner som har inngått som grunnlag for tidligere oppnådde grader, kan ikke innpasses i kandidatens opplæringsdel.

- *§ 10-3. (1) i ph.d.-forskrift konvensjonell og ph.d.-forskrift KU, om deler av arbeid fra opplæringsdelen kan inngå i avhandlingen/ph.d.-prosjektet.* I dagens ph.d.-forskrifter fremkommer det ikke tydelig hvorvidt deler av arbeid som har blitt godkjent som besvarelser eller andre aktiviteter i opplæringsdelen, kan benyttes i avhandlingen eller ph.d.-resultatet i kunstnerisk utviklingsarbeid. En kort spørreunde hos fakultetene viser at praktiseringen knyttet til dette spørsmålet varierer. Noen av fakultetene har klare retningslinjer om at man ikke kan bruke teksten fra besvarelse i opplæringsdelen på nytt i avhandlingen. Andre fakultet forteller at emnene kan betegnes som avhandlingsnære og at kandidatene kan bruke tekst fra besvarelser inn i avhandlingen. Vi mener det er uheldig at praksisen på dette feltet er såpass ulik når det ikke er noen faglige grunner til at det skal være forskjellig. Gjenbruk av deler av arbeidet fra opplæringsdelen er et tema svært mange av ph.d.-kandidatene kommer borti i løpet av ph.d.-utdanningen, noe som understreker viktigheten av å få felles regler om dette. En regel som avklarer dette spørsmålet, bør avspeile hvordan man ser på forholdet mellom

opplæringsdelen og ph.d.-avhandlingen/ph.d.-resultatet. Hvis man tar utgangspunkt i at opplæringsdelen i stor grad skal understøtte avhandlingsarbeidet, dvs. at opplæringsdelen ikke er uavhengig sett i forhold til ph.d.-forskningen, kan det være formålstjenlig om man tillater at deler av arbeider fra opplæringsdelen kan inngå i avhandlingen/ph.d.-resultatet. Spørsmålet blir videre hvor stor del av besvarelsen man kan gjenbruke. Som vist på side 1 (som også gjaldt § 10-3.) legger vi til grunn at med «deler av arbeid», mener vi større stykker tekst fra en eksamen/besvarelse i opplæringsdelen. I forlengelsen av dette mener vi at det kan være formålstjenlig om fakultetene utformer utfyllende regler til paragrafen i forskriften som omhandler forholdet mellom besvarelser i opplæringsdelen og avhandlingen. Fakultetene har gitt ulike svar til dette forslaget. HF skriver at grunnenhetene generelt er positive til en slik endring. Fakultetet understreker likevel at arbeidet i opplæringsdelen da potensielt vil bli dobbelttelligende, og at det vil slå ulikt ut for kandidatene hvorvidt de kan benytte denne muligheten eller ikke. MED skriver at det er problematisk at man kan gjenbruke tekst direkte fra en besvarelse i opplæringsdelen inn i avhandling, uten noen form for omskriving. Videre fremholder de viktigheten av at det lages felles regler på UiB for dette sakskomplekset. MED spør også om hvordan kandidaten kan referere til elementer i opplæringsdelen hvis besvarelsen ikke er tilgjengelig for allment innsyn. SV, KMD, PSYK og NT er alle positive til denne endringen (JUR har ikke gitt høringsinnspill). PSYK og NT mener det er positivt at fakultetene kan utarbeide utfyllende regler for paragrafen som gjelder tidligere arbeider, og at dette bør skrives inn i paragrafen. Vi anerkjenner argumentene som fremmes av alle fakultetene i dette komplekse sakfeltet. Samtidig ønsker vi å holde på argumentet om at opplæringsdelen i stor grad skal understøtte avhandlingsarbeidet. Vi betrakter således ikke denne type gjenbruk som en dobbelttelligende og uønsket praksis. Det kan virke som om flertallet av fakultetene er enige i dette. Til MED sitt innspill om at det bør utarbeides en felles beskrivelse spesifikt for gjenbruk av eget arbeid fra opplæringsdelen, foreslår vi at det må legges inn henvisning ved gjenbruk av tidligere arbeider. Dette bør ikke være valgfritt for fakultetet eller den enkelte kandidat, selv når det gjelder gjenbruk av arbeid som ikke er publisert. Vi vil fremholde at innsyn i tidligere innleverte besvarelser kan ordnes rent praktisk av administrasjonen, slik at fakultetsledelsen eller bedømmelseskomiteen kan gjennomføre vurdering hvorvidt gjenbruken er akseptabel. Til punktet om at det bør skrives eksplisitt i forskriftene at fakultetene kan gi utfyllende regler under denne paragrafen, vil vi mene at det er formålstjenlig om dette fremkommer kun ett sted i forskriftene. Dette vises nå i § 3, med regelen *Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler som ikke er i strid med denne forskriften.*

Forslag til ny tekst blir derfor:

Kravet om "ny faglig kunnskap" etter § 10-1 innebærer at (...)

d) deler av arbeid som har blitt godkjent som besvarelse eller andre aktiviteter i opplæringsdelen, kan likevel inngå i avhandlingen/ph.d.-resultatet.

Det må legges inn henvisning ved bruk av tidligere arbeider. Henvisningene skal være i tråd med vitenskapelige standarder for det aktuelle fagområdet.

Endringer som gjelder ph.d.-forskrift konvensjonell og dr.philos.-forskriften

- *§ 10-1. i ph.d.-forskrift konvensjonell og § 5-1. i dr.philos.-forskriften, om krav til avhandlingen.*

Reglene om hvilke språk som kan tillates, og at det skal skrives et sammendrag på norsk og engelsk, flyttes opp under paragrafen om «Krav til avhandlingen». Paragrafen om språk fjernes.

- *§ 15-2. (5) i ph.d.-forskrift konvensjonell og § 13-2. (8) i dr.philos.-forskriften, om prøveforelesning.*

Det foreslås at fakultetet kan delegere myndighet om godkjenning av prøveforelesning. Et av våre fakultet, som avholder prøveforelesning noen dager eller uker før disputasen, ønsker en mindre tungvint prosess rundt prøveforelesningen. De fremholder at en prøveforelesning verken er like høytidelig eller komplisert som en disputas, og at dekanens eller settedekanens tilstedeværelse og godkjenning ikke er nødvendig. I forslag til ny tekst strykes «selv» fra «Fakultetet selv»:

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av prøveforelesning på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Fakultetet selv skal fattes vedtak hvis innstillingen er delt eller negativ.

Endringer som kun gjelder for ph.d.-forskrift KU

- *§ 2-2. Innhold i ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid*

Det foreslås det å bytte ut «trening i formidling av vitenskapelig arbeid» med «trening i formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid».

- *§ 5-4. (4) Ph.d.-avtalen*

Det foreslås å ta inn en regel om at endringer i ph.d.-prosjektet som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning. Regelen er hentet fra ph.d.-forskrift konvensjonell.

- *§ 6-3. Veiledningens innhold*

KMD foreslår å flytte avsnittet om gjennomgang av prosjektbeskrivelsen fra forskriften til programbeskrivelsen.

- *§ 10-1. Krav til ph.d.-resultatet*

Avsnittet om at det normalt bare skal inngå arbeider som er produsert etter opptak, foreslås fjernet. Dette samme innholdet fremkommer i § 10-3. *Tidligere arbeider.*

Regelen om at det skal følge et skriftlig sammendrag, er flyttet opp fra «Formidling» til «Krav til ph.d.-resultatet».

- *§ 15. Disputas*

KMD foreslår å flytte avsnittene med detaljer om disputasen fra forskriften til programbeskrivelsen.

- Del IV. Fullføring
Det er foretatt noen endringer i overskrifter for å sikre en likere struktur med den konvensjonelle ph.d.-forskriften. Endringen i overskrifter har ført til at paragrafnummereringen har endret seg.

Endringer som kun gjelder for dr.philos.-forskriften

- § 4-2. (4) *Søknad og krav til dokumentasjon*
Det foreslås et nytt avsnitt som gir fakultetene en tydelig hjemmel til å avvise dr.philos.-avhandlinger på fagfelt der man ikke har kompetanse:

Fakultetet selv kan avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom fakultetet ikke har kompetanse på det fagfeltet som avhandlingen omhandler.

Vedlegg 2

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen	Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen
<p>Del I. Innledende bestemmelser</p> <p>§ 1.Forskriftens virkeområde og definisjoner § 1-1.Forskriftens virkeområde</p> <p>Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, se til lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers og fakultetenes egne programbeskrivelser og utfyllende regler.</p> <p>§ 1-2.Definisjoner I denne forskriften menes med</p> <ol style="list-style-type: none"> a. fakultetet selv, organer på fakultetsnivå b. felles- eller dobbelgrader, et samarbeid mellom institusjoner, der man i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling, jf. § 18. 	<p>Del I. Innledende bestemmelser</p> <p>§ 1.Forskriftens virkeområde og definisjoner § 1-1.Forskriftens virkeområde</p> <p>Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, se til lov om universiteter og høyskoler , forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers, forskrift om eksport av forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og tjenester, lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker og fakultetenes egne programbeskrivelser og utfyllende regler.</p> <p>§ 1-2.Definisjoner I denne forskriften menes med</p> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>fakultetet selv</i>, organer på fakultetsnivå b. <i>felles- eller dobbelgrader</i>, et samarbeid mellom institusjoner, der man i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling, jf. § 18

§ 2.Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen

§ 2-1.Målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere kandidater for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse slik det fremgår av læringsutbyttebeskrivelsen til det gjeldende ph.d.-program og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

§ 2-2.Innhold i ph.d.-utdanningen

Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt nivå. Forskningsarbeidet skal gjennomføres under aktiv veiledning. I tillegg skal kandidaten gjennomføre en opplæringsdel i faglig metode, teori, vitenskapsteori og etikk som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av vitenskapelig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

§ 2-3.Omfang av ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer som er normert til tre (3) årsverk.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av

- a. godkjent vitenskapelig avhandling
- b. godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- c. godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- d. godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 3.Ansvaret for ph.d.-utdanningen

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen og vedtar forskrift for graden. Universitetsstyret oppretter og

§ 2.Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen

§ 2-1.Målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere ph.d.-kandidater (heretter omtalt som kandidater) for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse slik det fremgår av læringsutbyttebeskrivelsen til det gjeldende ph.d.-program og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

§ 2-2.Innhold i ph.d.-utdanningen

Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt nivå. Forskningsarbeidet skal gjennomføres under aktiv veiledning. I tillegg skal kandidaten gjennomføre en opplæringsdel i faglig metode, teori, vitenskapsteori og etikk som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av vitenskapelig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

§ 2-3.Omfang av ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer som er normert til tre (3) årsverk.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av

- a. godkjent vitenskapelig avhandling
- b. godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- c. godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- d. godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 3.Ansvaret for ph.d.-utdanningen

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen og vedtar forskrift for graden. Rektor kan vedta mindre viktige

nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.

Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet.

Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler som ikke er i strid med denne forskriften.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, godkjenning av betydelige endringer i ph.d.-prosjektet, tvungen avslutning, om innlevert avhandling kan bedømmes, oppnevning av bedømmelseskomité, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, om prøveforelesning og disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes.

Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for en god gjennomføring av tverrfaglige ph.d.-prosjekt. Kandidater med tverrfakultære ph.d.-prosjekt skal ha hovedtilknytning til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.

§ 4. Kvalitetssikring

Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5-1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen kreves det at søkeren har

endringer i denne forskriften.

Universitetsdirektøren skal rapportere slike endringer til styret.

Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler som ikke er i strid med denne forskriften.

Universitetsstyret akkrediterer og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.

Fakultetsstyret reakkrediterer program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet etter gjennomført periodisk evaluering.

Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet.

Fakultetet selv oppretter nye ph.d.-emner. Fakultetet selv nedlegger ph.d.-emner som går fast.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, godkjenning av betydelige endringer i ph.d.-prosjektet, tvungen avslutning, om innlevert avhandling kan bedømmes, oppnevning av bedømmelseskomité, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, om disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes.

Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for en god gjennomføring av tverrfaglige ph.d.-prosjekt. Kandidater med tverrfakultære ph.d.-prosjekt skal ha hovedtilknytning til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.

§ 4. Kvalitetssikring

Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5-1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i

en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7. Fakultetet selv kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Også denne utdanningen skal være i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7.

Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet selv fastsetter hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette. I søknaden må det fremkomme at minst ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at søkeren er tatt opp i ph.d.-programmet.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

§ 5-2. Opptaksvedtak

Søknad om opptak skal sendes til det fakultet som har det fagområdet det søkes opptak til. Tverrfakultære kandidater søker normalt opptak ved det fakultet der hovedveileder er tilknyttet.

Vedtak om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten. I opptaksvedtaket skal avtaleperioden fastsettes.

Opptak bør nektes dersom ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- a. Avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen.
- b. De immaterialrettslige avtalene som er inngått med tredjepart er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet.

samsvar med beskrivelsene av nivå 7 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Fakultetet selv kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Også denne utdanningen skal være i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7.

Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet selv fastsetter hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette.

I søknaden må det fremkomme at minst ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at søkeren er tatt opp i ph.d.-programmet.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Søkere som ellers er kvalifiserte, skal ikke tas opp dersom planlagt forskning eller opplæringsdel er i strid med regelverket om eksportkontroll.

§ 5-2. Opptaksvedtak

Søknad om opptak skal sendes til det fakultet som har det fagområdet det søkes opptak til. Tverrfakultære kandidater søker normalt opptak ved det fakultet der hovedveileder er tilknyttet.

Vedtak om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten. I opptaksvedtaket skal avtaleperioden fastsettes.

Opptak bør nektes dersom ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- a. Avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen.
- b. De immaterialrettslige avtalene som er inngått med tredjepart er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet.
- c. Søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett (1) år av

c. Søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på ph.d.-programmet.

Det kan gjøres unntak fra bokstav c) for søkere fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

§ 5-3.Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk.

Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Unntaket er kandidater som deltar i organisert dobbelkompetanseutdanning. Fakultet som tilbyr dobbelkompetanseutdanning kan gi egne regler for avtaleperioden.

Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det redegjøres for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-prosjektet. Søknaden må inneholde en ny, planlagt sluttdato. Fakultetet skal gjøre en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4.Ph.d.-avtalen

Opptak til ett av Universitetet i Bergens ph.d.-program formaliseres gjennom skriftlig avtale som underskrives av kandidat, veileder(e),

forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på ph.d.-programmet

Det kan gjøres unntak fra bokstav c) for søkere fra forskerlinjer.

§ 5-3.Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk.

Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Unntaket er kandidater som deltar i organisert dobbelkompetanseutdanning. Fakultet som tilbyr dobbelkompetanseutdanning kan gi egne regler for avtaleperioden.

Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det redegjøres for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-prosjektet. Søknaden må inneholde en ny, planlagt sluttdato. Fakultetet skal gjøre en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4.Ph.d.-avtalen

Opptak til ett av Universitetet i Bergens ph.d.-program formaliseres gjennom skriftlig avtale som underskrives av kandidat, veileder(e) og fakultetet. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal

grunnenhet og fakultetet. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant forskermiljø. I avtalen skal det legges til rette for at utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Infrastruktur som er nødvendig for gjennomføring av ph.d.-prosjektet skal stilles til kandidatens disposisjon. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidater med ekstern arbeidsgiver skal arbeidsbetingelser for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidsparten. Avklaringer med ekstern arbeidsgiver i ph.d.-avtalen skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Endringer underveis i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning.

§ 5-5. Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1. Frivillig avslutning før avtalt tid

Kandidaten og fakultetet kan avtale at utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr, rettigheter til resultater og lignende.

§ 5-5-2. Tvungen avslutning ved forsinkelse

Når ett eller flere av de følgende forhold foreligger, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen:

- a. Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen.
- b. Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 8.
- c. Forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper overveiende

sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant forskermiljø. I avtalen skal det legges til rette for at utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Infrastruktur som er nødvendig for gjennomføring av ph.d.-prosjektet skal stilles til kandidatens disposisjon. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidater med ekstern arbeidsgiver skal arbeidsbetingelser for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidsparten. Avklaringer med ekstern arbeidsgiver i ph.d.-avtalen skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Endringer i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning.

§ 5-5. Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1. Frivillig avslutning før avtalt tid

Kandidaten og fakultetet kan avtale at utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr, rettigheter til resultater og lignende.

§ 5-5-2. Tvungen avslutning ved forsinkelse eller betydelige endringer i ph.d.-prosjektet

Når ett eller flere av de følgende forhold foreligger, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen ved:

- a. vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen
- b. gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 8
- c. forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper overveiende sannsynlighet for at kandidaten ikke vil kunne fullføre til avtalt tid

sannsynlighet for at kandidaten ikke vil kunne fullføre til avtalt tid.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetsstyret. Klager behandles av Den sentrale klagenemnd.

§ 5-5-3. Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver

Fusk på prøver eller eksamen i opplæringsdelen kan gi grunnlag for annullering av prøven eller eksamen og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år. Det kan ikke fattes vedtak om en generell utestenging fra Universitetet i Bergen, for de kandidater som er ansatt som stipendiater ved institusjonen. Alvorlige tilfeller av fusk på prøver eller eksamen kan gi grunnlag for tvungen avslutning. Vedtak om annullering, og utestenging på bakgrunn av fusk fattes av Den sentrale klagenemnd, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-13 (3) og § 4-7 (1).

Vitenskapelig uredelighet i avhandlingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden.

Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-13 (1).

d. endringer i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, og som ikke er tilstrekkelig faglig begrunnet.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom forsinkelsen eller endringene skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetet selv, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (2).

§ 5-5-3. Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter

Fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen, kan gi grunnlag for annullering av eksamen eller den obligatoriske aktiviteten, og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#) (1). I særlig grove tilfeller kan kandidaten utestenges i inntil to år. Kandidater som er ansatt i stipendiatstillinger ved Universitetet i Bergen eller andre universitet eller høyskoler, er unntatt fra disse reglene om utestenging, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#) (2). Alvorlige tilfeller av fusk på eksamen eller obligatorisk aktivitet kan gi grunnlag for tvungen avslutning, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (1).

Vedtak om annullering, og utestenging på bakgrunn av fusk fattes av Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen.

Vitenskapelig uredelighet i avhandlingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden.

Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetsstyret etter uttalelser i Redelighetsutvalget, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (1).

§ 5-5-4. Tvungen avslutning av hensyn til eksportkontroll

Dersom det etter opptak fremkommer at kandidatens forskning ikke lar seg forene med

Del III. Gjennomføring**§ 6.Veiledning****§ 6-1.Veiledning og forskningsmiljø**

Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet, grunnenheten og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 6-2.Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst en av de oppnevnte veilederne skal normalt ha erfaring fra veiledning av kandidater på ph.d.-nivå.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp.

Fakultetet selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller bør medveileder være tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp.

Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) andre kapittel, § 6 til § 10, gjelder for veilederne.

Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny hovedveileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratre før ny er oppnevnt.

§ 6-3.Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens etiske retningslinjer skal ligge til grunn for

Universitetet i Bergen sine plikter knyttet til eksportkontroll, skal fakultetsstyret vedta tvungen avslutning av utdanningen.

Del III. Gjennomføring**§ 6.Veiledning****§ 6-1.Veiledning og forskningsmiljø**

Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet, grunnenheten og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 6-2.Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst én av de oppnevnte veilederne skal normalt ha erfaring fra veiledning av kandidater på ph.d.-nivå.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp.

Fakultetet selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller bør medveileder være tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp.

Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) andre kapittel, [§ 6 til § 10](#), gjelder for veilederne.

Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny hovedveileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratre før ny er oppnevnt.

§ 6-3.Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens [etiske retningslinjer](#) skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og skal gi råd om opplæringsdelen. Kontakthyppheten

veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og skal gi råd om opplæringsdelen. Kontakthypigheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen.

Veilederne skal holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder skal følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag. Veilederne skal gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv. Fakultetets avgjørelse kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

§ 7.Opplæringsdelen

§ 7-1.Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og avhandlingsarbeidet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringsdelen skal gi trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i det gjeldende fakultets ph.d.-program og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Dersom fakultetet ikke selv tilbyr hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen.

Veilederne skal holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder skal følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag. Veilederne skal gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv. Fakultetets avgjørelse kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

§ 7.Opplæringsdelen

§ 7-1.Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og avhandlingsarbeidet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringsdelen skal gi trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i det gjeldende fakultets ph.d.-program og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Dersom fakultetet ikke selv tilbyr hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

§ 7-2.Opplæringsdelens omfang

§ 7-2.Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, skal normalt ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for søkere som har bakgrunn fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen, skal dokumenteres.

§ 7-3.Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som gir minst fem (5) studiepoeng.

Eksamener i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om eksamen i universitets- og høyskoleloven samt forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at emner og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen. Emner på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med regler om studiepoenguttelling i universitets- og høyskolelovens § 3-5e, første ledd.

§ 7-4.Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lov hjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-3e.

Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.

§ 8.Rapportering

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, skal normalt ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for søkere som har bakgrunn fra forskerlinjer.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen, skal dokumenteres.

§ 7-3.Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som gir minst fem (5) studiepoeng.

Eksamener og obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om studier og eksamen i studieforskriften ved Universitetet i Bergen og universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#). (1).

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at emner og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen. Emner på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med regler om studiepoenguttelling i universitets- og høyskolelovens [§ 9-1](#) (1) og [9-3](#)(3).

Emner som har inngått som grunnlag for tidligere oppnådde grader, kan ikke innpasses i kandidatens opplæringsdel.

§ 7-4.Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lov hjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med universitets- og høyskolelovens [§ 10-7](#) (2).

Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.

§ 8.Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal kandidat og hovedveileder hvert år levere separate og

I løpet av avtaleperioden skal kandidat og hovedveileder hvert år levere separate og uavhengige rapporter om fremdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom og følger opp fremdriftsrapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for fremdriftsrapportering. Manglende eller utilfredsstillende fremdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med fremdriftsrapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9.Midtveisevaluering

Hver kandidat skal gjennomføre en midtveisevaluering. Som hovedregel skal midtveisevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere innenfor kandidatens eget fagfelt og tilgrensende fagfelt. Midtveisevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

§ 10.Ph.d.-avhandlingen

§ 10-1.Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå

uavhengige rapporter om fremdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom og følger opp fremdriftsrapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for fremdriftsrapportering. Manglende eller utilfredsstillende fremdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med fremdriftsrapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9.Midtveisevaluering

Hver kandidat skal gjennomføre en midtveisevaluering. Som hovedregel skal midtveisevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere innenfor kandidatens eget fagfelt og tilgrensende fagfelt. Midtveisevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

§ 10.Ph.d.-avhandlingen

§ 10-1.Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

§ 10-2.Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at ph.d.-kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 10-3.Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Avhandlingen skal inneholde et sammendrag på engelsk og et på norsk.

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 10-2.Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens [retningslinjer for medforfatterskap](#) og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 10-3.Tidligere arbeider

Kravet om "ny faglig kunnskap" etter § 10-1 innebærer at

- arbeid eller deler av arbeid som er vurdert til doktorgraden ved en annen institusjon ikke kan inngå i avhandlingen, og det samme gjelder arbeid eller deler av arbeid som har blitt underkjent etter omarbeiding (andre gangs underkjenning)
- arbeid eller deler av arbeid som har vært godtatt som grunnlag for eksamener eller grader på nivå under doktorgrad, ikke kan inngå i avhandlingen. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for kandidater som har bakgrunn fra forskerlinjer. Data, metoder, analyser eller resultater fra nivå under doktorgrad kan likevel danne utgangspunktet for et ph.d.-prosjekt
- deler av arbeid som inngår som grunnlaget for en annen kandidats ph.d.-grad som

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 10-4.Språk

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

Avhandlingen skal inneholde et sammendrag på engelsk og et på norsk.

§ 10-5.Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen og arbeidstakeroppfinnerlovens § 5.

For kandidater med annen arbeidsgiver enn Universitetet i Bergen, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

herværende kandidat har samvirket i, likevel kan inngå i avhandlingen
d) deler av arbeid som har blitt godkjent som besvarelse eller andre aktiviteter i opplæringsdelen, likevel kan inngå i avhandlingen.

Det må legges inn henvisning ved bruk av tidligere arbeider. Henvisningene skal være i tråd med vitenskapelige standarder for det aktuelle fagområdet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om opptak, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstiller kravet om å utvikle ny faglig kunnskap. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 10-4.Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets [Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen](#) og arbeidstakeroppfinnerlovens [§ 5](#).

For kandidater med annen arbeidsgiver enn Universitetet i Bergen, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner fastsettes i skriftlig avtale.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner fastsettes i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 11.Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid

§ 11-1.Innlevering av søknad om bedømmelse

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fakultetet selv.

Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent. Søknaden kan leveres tidligst ett (1) år etter opptak.

Fakultetet selv behandler søknaden om å få avhandlingen bedømt. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.

§ 11-2.Oppnevning av bedømmelseskomité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn fire (4) uker fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er godkjent til komiteen er oppnevnt.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 11.Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid

§ 11-1.Innlevering av søknad om bedømmelse

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fakultetet selv.

Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent. Søknaden kan leveres tidligst ett (1) år etter opptak.

Fakultetet selv behandler søknaden om å få avhandlingen bedømt. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.

§ 11-2.Oppnevning av bedømmelseskomité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn fire (4) uker fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er godkjent til komiteen er oppnevnt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert, også blant opponentene
- b. flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
- c. ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
- d. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteen. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

§ 11-3. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og skal være begrunnet. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens eventuelle merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes skriftlig om dette.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

§ 11-4. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling

- a. to kjønn er representert, også blant opponentene
 - b. flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
 - c. ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
 - d. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
- Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteen. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

§ 11-3. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen gir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og skal være begrunnet. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens eventuelle merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes skriftlig om dette.

§ 11-4. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

§ 12. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en ph.d.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av kandidaten.

Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

§ 12. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv. På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en ph.d.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.

§ 13. Innlevering til ny bedømmelse

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved søknad om ny bedømmelse opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett (1) medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomitéen delta i den nye komiteens arbeid. Dette vil sikre et minimum av kontinuitet mellom de to bedømmelseskomiteene.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

§ 14. Avhandlingen

§ 14-1. Avhandlingens format

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

§ 14-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, og kun én gang, søke fakultetet om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling, eller i tilfeller der fakultetet selv ønsker å oppnevne to nye sakkyndige ved positiv innstilling.

§ 13. Innlevering til ny bedømmelse

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved søknad om ny bedømmelse opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett (1) medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomitéen delta i den nye komiteens arbeid. Dette vil sikre et minimum av kontinuitet mellom de to bedømmelseskomiteene.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

|

§ 14. Den ferdige ph.d.-avhandlingen

§ 14-1. Avhandlingens format

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

§ 14-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, og kun én gang, søke fakultetet om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen.

Frist for søknad om retting av formelle feil er fem (5) virkedager etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

Frist for søknad om retting av formelle feil er fem (5) virkedager etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

§ 14-3. Offentliggjøring

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 14-2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling, med unntak av en avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring og disputas. Slik utsettelse kan finne sted for at institusjonen eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering, herunder patentering.

Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstillt kravet til medforfatterskap.

§ 14-4. Pressemelding

Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

§ 15. Doktorgradsprøve

§ 15-1. Prøveforelesning og disputas

Ph.d.-utdanningen avsluttes med

- a. godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- b. disputas.

§ 14-3. Offentliggjøring

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 14-2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling, med unntak av en avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring og disputas. Slik utsettelse kan finne sted for at institusjonen eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering, herunder patentering.

Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstillt kravet til medforfatterskap.

§ 14-4. Pressemelding

Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

§ 15. Ph.d.-prøve

§ 15-1. Prøveforelesning og disputas

Ph.d.-utdanningen avsluttes med

- a. godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- b. disputas

§ 15-2. Prøveforelesning

Kandidaten skal gjennomføre prøveforelesning etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningen er en

§ 15-2. Prøveforelesning

Kandidaten må gjennomføre prøveforelesning etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningen er en selvstendig del av ph.d.-prøvene. Formålet med prøveforelesningen er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne og bør ha en varighet på 45 minutter. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.

Prøveforelesningen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.

Prøveforelesningen skal vurderes av en bedømmelseskommité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert
- b. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Komiteen avgir innstilling til fakultetet om prøveforelesningen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke godkjent. Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av prøveforelesning på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny prøveforelesning kan bare holdes én (1) gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, med mindre fakultetet har bestemt noe annet.

selvstendig del av ph.d.-prøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne og bør ha en varighet på 45 minutter. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilke språk som kan benyttes.

Prøveforelesningen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.

Prøveforelesningen skal vurderes av en bedømmelseskommité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert
- b. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse

Komiteen avgir innstilling til fakultetet om prøveforelesningen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke godkjent. Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av prøveforelesning på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling. Fakultetet selv fatter vedtak ved delt eller negativ innstilling.

Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny prøveforelesning kan bare holdes én (1) gang. Prøveforelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 15-3. Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling i form

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 15-3.Disputas

Ph.d.-kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling i form av en disputas. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og ph.d.-kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Disputasen skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to (2) opponenter. Begge kjønn skal normalt være representert blant opponentene. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes.

Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av disputas på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, skal ny disputas avholdes. Ny disputas kan avholdes én (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny

av en disputas. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom kandidaten og opponentene vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Disputasen skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to (2) opponenter. To kjønn skal normalt være representert blant opponentene. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes.

Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av disputas på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, skal ny disputas avholdes. Ny disputas kan avholdes én (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 16. Oppnådd grad, vitnemål, vitnemålstillegg og doktorgradsdiplom

På grunnlag av godkjent avhandling, opplæringsdel, prøveforelesning og disputas, kreerer fakultetet selv kandidaten til ph.d.-graden ved at vitnemål utstedes.

Fakultetet selv utsteder det standardiserte, engelske vitnemålstillegget «Diploma Supplement» sammen med vitnemålet. Utforming av ph.d.-vitnemålet og vitnemålstillegget skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

Universitetet i Bergen utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet og vitnemålstillegget.

Vitnemålet, vitnemålstillegget og doktorgradsdiplomet deles ordinært ut på promosjonen.

Del V. Klage

§ 17. Klage i ph.d.-utdanningen

§ 17-1. Klage over avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på

- a. søknad om opptak
- b. vedtak om tvungen avslutning av avtaleperioden ved forsinkelse
- c. søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (2 og 4).

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv.

Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 16. Oppnådd grad, vitnemål, vitnemålstillegg og doktorgradsdiplom

På grunnlag av godkjent avhandling, opplæringsdel, prøveforelesning og disputas, kreerer fakultetet selv kandidaten til ph.d.-graden ved at vitnemål utstedes.

Fakultetet selv utsteder det standardiserte, engelske vitnemålstillegget «Diploma Supplement» sammen med vitnemålet. Utforming av ph.d.-vitnemålet og vitnemålstillegget skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

Universitetet i Bergen utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet og vitnemålstillegget.

Vitnemålet, vitnemålstillegget og doktorgradsdiplomet deles ordinært ut på promosjonen.

Del V. Klage

§ 17. Klage i ph.d.-utdanningen

§ 17-1. Klage over avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Vedtak om

- a. avslag på søknad om opptak
- b. tvungen avslutning av avtaleperioden ved forsinkelse
- c. tvungen avslutning av avtaleperioden av hensyn til eksportkontroll
- d. avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende.

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 17-2. Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen

Annullering av eksamen og utestenging fra ph.d.-programmet på bakgrunn av fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende.

§ 17-2. Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen

Annulering av eksamen og utestenging fra ph.d.-programmet i inntil et år på bakgrunn av fusk på eksamen eller prøver i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-7 (3). Begrunnet klage sendes til Den sentrale klagenemnd. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd til avgjørelse.

§ 17-3. Klage over tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller uredelighet

Tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (1). Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold for avgjørelse av departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.

§ 17-4. Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov om universiteter og høyskoler, § 5-3 klage over karakterfastsetting, rett til begrunnelse og § 5-2 klage over formelle feil ved eksamen.

§ 17-5. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (4). Begrunnet klage sendes fakultetet.

Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteén, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til

Begrunnet klage sendes til Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen, jf universitets- og høyskolelovens [§ 14-1](#). Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd til avgjørelse.

§ 17-3. Klage over tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller uredelighet

Tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens [§ 28](#) følgende og universitets- og høyskolelovens [§ 13-2](#) (1).

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd for avgjørelse.

§ 17-4. Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter universitets- og høyskoleloven, [§ 11-8.](#), [§ 11-9.](#) og [§ 11-10.](#)

§ 17-5. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas

Avslag på søknad om bedømmelse, samt underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens [§ 28](#) følgende og universitets- og høyskolelovens [§ 13-1](#) (3).

Begrunnet klage sendes fakultetet selv.

Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteén, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et

følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

Del VI. Formaliserte ph.d.-samarbeid
§ 18. Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner

Institusjonen kan inngå formaliserte ph.d.-samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner i form av felles- eller dobbelgrader.

I avtaler om felles- eller dobbelgradssamarbeid kan det gjøres unntak for bestemmelser i denne forskrift, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.

For dette saksfeltet henvises det ellers til Retningslinjer for formaliserte ph.d.-samarbeid ved Universitetet i Bergen.

Felles- eller dobbelgradssamarbeid reguleres i avtale mellom samarbeidspartene. For fullført fellesgrad utstedes et felles vitnemålsdokument utstedt av samarbeidspartene. For fullført dobbelgrad utstedes et vitnemål fra hver av samarbeidspartene, med kryssreferanse.

Avtaler om felles- eller dobbelgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert faglig samarbeid mellom universitetet og den andre samarbeidsparten.

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskommité kan ikke fravikes.

Formaliserte ph.d.-samarbeid kan inngås med flere enn én samarbeidspart. Da skal samarbeidet omtales som multiple grader dersom flere enn to vitnemål skal utstedes.

utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

Del VI. Formaliserte ph.d.-samarbeid
§ 18. Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner

Institusjonen kan inngå formaliserte ph.d.-samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner i form av felles- eller dobbelgrader.

I avtaler om felles- eller dobbelgradssamarbeid kan det gjøres unntak for bestemmelser i denne forskrift, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.

For dette saksfeltet henvises det ellers til [Retningslinjer for formaliserte ph.d.-samarbeid ved Universitetet i Bergen](#).

Felles- eller dobbelgradssamarbeid reguleres i avtale mellom samarbeidspartene. For fullført fellesgrad utstedes et felles vitnemålsdokument utstedt av samarbeidspartene. For fullført dobbelgrad utstedes et vitnemål fra hver av samarbeidspartene, med kryssreferanse.

Avtaler om felles- eller dobbelgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert faglig samarbeid mellom universitetet og den andre samarbeidsparten.

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskommité kan ikke fravikes.

Formaliserte ph.d.-samarbeid kan inngås med flere enn én samarbeidspart. Da skal samarbeidet omtales som multiple grader dersom flere enn to vitnemål skal utstedes. Vitnemålene ved multiple grader må ha kryssreferanse.

Del VII. Delegering, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser
§ 19. Delegering

Vitnemålene ved multiple grader må ha kryssreferanse.

Del VII. Delegering, ikrafttredelse

§ 19. Delegering

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 29. november 2018 nr. 1869 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

§ 21. Overgangsbestemmelser

Kandidater som, når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp ved ph.d.-utdanningen etter forskrift 29. november 2018 nr. 1869 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene dersom det er til gunst for vedkommende.

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 24. november 2022 nr. 2593 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

§ 21. Overgangsbestemmelser

Kandidater som, når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp til ph.d.-utdanningen under tidligere versjoner av Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, beholder rettighetene derfra dersom det er til gunst for vedkommende.

Vedlegg 3

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen

<p>Del I. Innledende bestemmelser</p> <p>§ 1.Forskriftens virkeområde og begreper</p> <p>§ 1-1.Forskriftens virkeområde Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid.</p> <p>For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (forskrift om NKR, 2017), forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat (2006), forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler (2005), Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (2010), NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (2017), lov om organisering av forskningsetisk arbeid (2017) og European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers (2005) og fakultetets egne programbeskrivelser og utfyllende regler.</p> <p>§ 1-2.Definisjoner I denne forskriften menes med</p> <p>a. ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, kunstnerisk ph.d.</p> <p>b. kunstnerisk utviklingsarbeid, kunstneriske prosesser som fører fram til et offentlig tilgjengelig kunstnerisk produkt. I denne virksomheten kan det også inngå en eksplisitt refleksjon rundt utviklingen og presentasjonen av kunstproduktet.</p>	<p>Del I. Innledende bestemmelser</p> <p>§ 1.Forskriftens virkeområde og begreper</p> <p>§ 1-1.Forskriftens virkeområde Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid.</p> <p>For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til lov om universiteter og høyskoler, forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers, forskrift om eksport av forsvarsmateriell, flerbruksvarer, teknologi og tjenester, lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, fakultetets egne programbeskrivelser og utfyllende regler.</p> <p>§ 1-2.Definisjoner I denne forskriften menes med</p> <p>a. <i>ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid</i>, kunstnerisk ph.d.</p> <p>b. <i>kunstnerisk utviklingsarbeid</i>, kunstneriske prosesser som fører fram til et offentlig tilgjengelig kunstnerisk resultat. I denne virksomheten inngår det eksplisitt refleksjon som gjør det mulig for andre å ta del i</p>
---	--

- c. ph.d.-prosjektet, det arbeidet som gjøres innenfor avtalt periode mellom oppstart og avslutning, opplæringsdelen ikke medregnet.
- d. ph.d.-resultatet, både det utøvende og det skapende kunstneriske resultatet og materialet som dokumenterer kunstnerisk refleksjon, som også omtales som refleksjonsdelen, jf. § 10-1.
- e. kunstnerisk resultat, bare det utøvende eller skapende kunstneriske resultatet.
- f. fakultetet selv, organer på fakultetsnivå.
- g. felles- eller dobbelgrader, et samarbeid mellom institusjoner, der man i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling, jf. § 16.

§ 2.Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid
§ 2-1.Målsetting for ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere kandidater for kunstnerisk utviklingsarbeid av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til kunstnerisk innsikt og kompetanse, i samsvar med god akademisk skikk og etiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse slik det fremgår av læringsutbyttebeskrivelsen til ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

§ 2-2.Innhold i ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Utdanningen omfatter et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Ph.d.-prosjektet skal gjennomføres under aktiv veiledning. I tillegg skal kandidaten gjennomføre en opplæringsdel i faglig metode, teori og etikk som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av vitenskapelig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

§ 2-3.Omfang av ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

- den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer
- c. *ph.d.-prosjektet*, det arbeidet som gjøres innenfor avtalt periode mellom oppstart og avslutning, opplæringsdelen ikke medregnet
- d. *ph.d.-resultatet*, det utøvende eller skapende kunstneriske resultatet og materialet som dokumenterer refleksjon, som også omtales som refleksjonsdelen, jf. § 10-1.
- e. *kunstnerisk resultat*, bare det utøvende eller skapende kunstneriske resultatet
- f. *fakultetet selv*, organer på fakultetsnivå
- g. *felles- eller dobbelgrader*, et samarbeid mellom institusjoner, der man i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling, jf. § 18.

§ 2.Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid
§ 2-1.Målsetting for ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere ph.d.-kandidater (heretter omtalt som kandidater) for kunstnerisk utviklingsarbeid av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til kunstnerisk innsikt og kompetanse, i samsvar med god akademisk skikk og etiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse slik det fremgår av læringsutbyttebeskrivelsen til ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

§ 2-2.Innhold i ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Utdanningen omfatter et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Ph.d.-prosjektet skal gjennomføres under aktiv veiledning. I tillegg skal kandidaten gjennomføre en opplæringsdel i faglig metode, teori og etikk som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

§ 2-3.Omfang av ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Utdanningen organiseres som et ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid, normert til tre (3) årsverk.

Den kunstneriske ph.d.-graden tildeles på grunnlag av

- a. godkjent kunstnerisk resultat
- b. godkjent refleksjonsdel
- c. godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- d. godkjent offentlig forsvar av ph.d.-resultatet (disputas).

Ph.d.-graden i kunstnerisk utviklingsarbeid tildeles bare etter gjennomført ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid.

§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen og vedtar forskrift for graden. Universitetsstyret oppretter og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.

Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet.

Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler som ikke er i strid med denne forskrift.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, godkjenning av betydelige endringer i ph.d.-prosjektet, tvungen avslutning, ph.d.-resultat kan bedømmes, oppnevning av

Utdanningen organiseres som et ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid, normert til tre (3) årsverk.

Den kunstneriske ph.d.-graden tildeles på grunnlag av

- a. godkjent ph.d.-resultat
- b. godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- c. godkjent offentlig forsvar av ph.d.-resultatet (disputas)

Ph.d.-graden i kunstnerisk utviklingsarbeid tildeles bare etter gjennomført ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid.

§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen og vedtar forskrift for graden. Rektor kan vedta mindre viktige endringer i denne forskriften. Universitetsdirektøren skal rapportere slike endringer til styret.

Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler som ikke er i strid med denne forskrift.

Universitetsstyret akkrediterer og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.

Fakultetsstyret reakkrediterer program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet etter gjennomført periodisk evaluering.

Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet.

Fakultetet selv oppretter nye ph.d.-emner. Fakultetet selv nedlegger ph.d.-emner som går fast.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, godkjenning av betydelige endringer i ph.d.-prosjektet, tvungen avslutning, ph.d.-resultat kan bedømmes, oppnevning av

bedømmelseskomité, ph.d.-resultatet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes.

Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for en god gjennomføring av tverrfakultære ph.d.-prosjekt.

§ 4.Kvalitetssikring

Fakultetet skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen.

Del II. Opptak

§ 5.Opptak

§ 5-1.Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen må søkeren normalt ha en femårig mastergrad i utøvende eller skapende kunst, i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7.

Fakultetet selv kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak, det gjelder også tilsvarende kunstnerisk kompetanse.

Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan.

I søknaden må det fremkomme at minst ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at søkeren er tatt opp i ph.d.-programmet.

Fakultetet selv fastsetter hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det prosjektet som skal lede frem til graden.

bedømmelseskomité, ph.d.-resultatet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes.

Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for en god gjennomføring av tverrfakultære ph.d.-prosjekt.

§ 4.Kvalitetssikring

Fakultetet skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen.

Del II. Opptak

§ 5.Opptak

§ 5-1.Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanning som leder frem til ph.d.-grad i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen må søkeren normalt ha minimum en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad i utøvende eller skapende kunst, i samsvar med beskrivelsene av nivå 7 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Fakultetet selv kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Der det foreligger utdanning tilsvarende minimum treårig bachelorgrad med påbygging, kan fakultetet etter særskilt vurdering godkjenne tilsvarende kunstnerisk kompetanse, forutsatt at denne har gitt samme læringsutbytte som formalkompetansen ville gitt.

Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet selv fastsetter hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette.

I søknaden må det fremkomme at minst ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at søkeren er tatt opp i ph.d.-programmet.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det prosjektet som skal lede frem til graden.

§ 5-2.Opptaksvedtak

Vedtaket om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtaket om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvar for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering.

Opptak bør nektes dersom ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- a. Avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av det kunstneriske ph.d.-resultatet.
- b. De immaterialrettslige avtaler som er inngått med tredjepart er så urimelige at Universitetet i Bergen ikke bør medvirke i prosjektet.
- c. Søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett (1) år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp i programmet.

§ 5-3.Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk.

Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det redegjøres for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-prosjektet. Søknaden må

Søkere som ellers er kvalifiserte, skal ikke tas opp dersom planlagt kunstnerisk utviklingsarbeid eller opplæringsdel er i strid med regelverket om eksportkontroll.

§ 5-2.Opptaksvedtak

Vedtaket om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtaket om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvar for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering.

Opptak bør nektes dersom ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- a. Avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av ph.d.-resultatet.
- b. De immaterialrettslige avtaler som er inngått med tredjepart er så urimelige at Universitetet i Bergen ikke bør medvirke i prosjektet.
- c. Søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett (1) år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp i programmet.

§ 5-3.Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk.

Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det redegjøres for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-prosjektet. Søknaden må

inneholde en ny, planlagt sluttdato. Fakultetet skal gjøre en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn det kunstneriske ph.d.-prosjektet til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4.Ph.d.-avtalen

Opptak til Universitetet i Bergens ph.d.-utdanning formaliseres gjennom skriftlig avtale som underskrives av kandidaten, veileder(e), grunnenhet og fakultet. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant fagmiljø. I avtalen skal det legges til rette for at utdanningen kan gjennomføres til avtalt tid.

Infrastruktur som er nødvendig for gjennomføring av ph.d.-prosjektet skal stilles til kandidatens disposisjon. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidat med ekstern arbeidsgiver, skal arbeidsbetingelser for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidsparten. Slik avtale er del av ph.d.-avtalen og skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-5.Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1.Frivillig avslutning før avtalt tid

inneholde en ny, planlagt sluttdato. Fakultetet skal gjøre en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn det kunstneriske ph.d.-prosjektet til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4.Ph.d.-avtalen

Opptak til Universitetet i Bergens ph.d.-utdanning formaliseres gjennom skriftlig avtale som underskrives av kandidaten, veileder(e) og fakultet. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant fagmiljø. I avtalen skal det legges til rette for at utdanningen kan gjennomføres til avtalt tid.

Infrastruktur som er nødvendig for gjennomføring av ph.d.-prosjektet skal stilles til kandidatens disposisjon. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidat med ekstern arbeidsgiver, skal arbeidsbetingelser for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidsparten. Slik avtale er del av ph.d.-avtalen og skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Endringer i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning.

§ 5-5.Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1.Frivillig avslutning før avtalt tid

Kandidaten og fakultetet kan avtale at utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning skal ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr, rettigheter til resultater og lignende.

§ 5-5-2.Tvungen avslutning ved forsinkelse

Når ett eller flere av de følgende forhold foreligger, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen:

- a. Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen.
- b. Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 8.
- c. Forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre til avtalt tid. Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetsstyret. Klager behandles av Den sentrale klagenemnd.

§ 5-5-3.Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver

Fusk på prøver eller eksamen i opplæringsdelen kan gi grunnlag for annullering av prøven eller eksamen og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år. Det kan ikke fattes vedtak om en generell utestengning fra Universitetet i Bergen, for de kandidater som er ansatt som stipendiater ved institusjonen. Alvorlige tilfeller av fusk på prøver eller eksamen kan gi grunnlag for tvungen avslutning. Vedtak om annullering, og utestenging på bakgrunn av fusk fattes av Den sentrale klagenemnd, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-13 (3) og § 4-7 (1).

Kandidaten og fakultetet kan avtale at utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr, rettigheter til resultater og lignende.

§ 5-5-2.Tvungen avslutning ved forsinkelse eller betydelige endringer i ph.d.-prosjektet

Når ett eller flere av de følgende forhold foreligger, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen ved:

- a. vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen
- b. gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 8.
- c. forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre til avtalt tid
- d. endringer i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, og som ikke er tilstrekkelig faglig begrunnet.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom forsinkelsen eller endringene skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetet selv, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (2).

§ 5-5-3.Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter

Fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen kan gi grunnlag for annullering av eksamen eller den obligatoriske aktiviteten, og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#) (1). I særlig grove tilfeller kan kandidaten utestenges i inntil to år. Kandidater som er ansatt i stipendiatstillinger ved Universitetet i Bergen eller andre universitet eller høyskoler, er unntatt fra disse reglene om utestenging jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#) (2). Alvorlige tilfeller av fusk på eksamen eller obligatorisk aktivitet kan gi grunnlag for

Vitenskapelig uredelighet i det kunstneriske utviklingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden.

Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-13 (1).

Del III. Gjennomføring

§ 6.Veiledning

§ 6-1.Veiledning og forskningsmiljø

Arbeidet med ph.d.-prosjektet skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet, grunnenheten og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt fagmiljø.

§ 6-2.Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kunstnerisk kompetanse og være aktive innen sitt fagfelt. Hovedveileder skal ha kunstnerisk kompetanse på doktorgradsnivå innen relevant fagfelt. Minst en av de oppnevnte veilederne skal ha erfaring fra veiledning av kandidater på master- eller ph.d.-nivå.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp. Fakultetet

tvungen avslutning, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (1).

Vedtak om annullering og utestenging på bakgrunn av fusk fattes av Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen.

Vitenskapelig uredelighet i det kunstneriske utviklingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden.

Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetsstyret etter uttalelser i Redelighetsutvalget, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (1).

§ 5-5-4. Tvungen avslutning av hensyn til eksportkontroll

Dersom det etter opptak fremkommer at kandidatens kunstneriske utviklingsarbeid ikke lar seg forene med Universitetet i Bergen sine plikter knyttet til eksportkontroll, skal fakultetsstyret vedta tvungen avslutning av utdanningen.

Del III. Gjennomføring

§ 6.Veiledning

§ 6-1.Veiledning og forskningsmiljø

Arbeidet med ph.d.-prosjektet skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet, grunnenheten og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt fagmiljø.

§ 6-2.Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kunstnerisk kompetanse og være aktive innen sitt fagfelt. Hovedveileder skal ha kunstnerisk kompetanse på doktorgradsnivå innen relevant fagfelt. Minst én av de oppnevnte veilederne skal ha erfaring fra veiledning av kandidater på ph.d.-nivå.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp. Fakultetet selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er

selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller skal medveileder være tilsatt ved fakultetet.

Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) andre kapittel, «Om ugildhet», § 6 til § 10, gjelder for veilederne. Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratruke før ny er oppnevnt.

§ 6-3.Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og gi råd om opplæringsdelen. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen. Veilederne skal holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder skal følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Kandidat og hovedveileder skal snarest mulig og senest innen tre (3) måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen, budsjett og plan for opplæringsdelen, og vurdere eventuelle behov for justeringer. Betydelige endringer i prosjektbeskrivelsen skal godkjennes av fakultetet selv.

Veiledere skal gi råd om avgrensning av tema og problemstillinger og vurdere metoder og resultater, herunder dokumentasjons- og fremstillingsformer, og bidra til orientering i aktuell faglig diskurs. Veilederne skal gi kandidaten veiledning i etiske spørsmål knyttet til ph.d.-prosjektet.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv.

tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller skal medveileder være tilsatt ved fakultetet.

Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) andre kapittel, «Om ugildhet», § 6 til § 10, gjelder for veilederne. Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratruke før ny er oppnevnt.

§ 6-3.Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens [etiske retningslinjer](#) skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og gi råd om opplæringsdelen. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen. Veilederne skal holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder skal følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veiledere skal gi råd om avgrensning av tema og problemstillinger og vurdere metoder og resultater, herunder dokumentasjons- og fremstillingsformer, og bidra til orientering i aktuell faglig diskurs. Veilederne skal gi kandidaten veiledning i etiske spørsmål knyttet til ph.d.-prosjektet.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv.

Fakultetets avgjørelse kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

§ 7.Opplæringsdel

§ 7-1.Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og arbeidet med prosjektet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringsdelen skal gi trening i formidling av resultater og innføring i etikk, teori og metode. Opplæringen skal sammen med ph.d.-prosjektet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i fakultetets ph.d.-program og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverket.

Dersom fakultetet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

§ 7-2.Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før den kunstneriske refleksjonen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3.Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal gi stipendiaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med kvalifikasjonsrammeverket, og særlig rette seg mot dokumentasjon av refleksjon og resultater i kunstnerisk utviklingsarbeid, metodikk, prosjektutvikling og etikk, samt trening i formidling. Fakultetet fastsetter hvilke elementer som kan inngå i opplæringsdelen, krav til dokumentasjon og rangeringsregler for opptak til emner på ph.d.-nivå som tilbys ved fakultetet.

Eksamener i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om eksamen i UH-loven samt forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Bergen.

Fakultetets avgjørelse kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

§ 7.Opplæringsdel

§ 7-1.Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og arbeidet med prosjektet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringen skal sammen med ph.d.-prosjektet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i fakultetets ph.d.-program og i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Dersom fakultetet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

§ 7-2.Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før den kunstneriske refleksjonen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3.Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal gi stipendiaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med kvalifikasjonsrammeverk, og særlig rette seg mot dokumentasjon og formidling av kunstneriske resultater og refleksjon i kunstnerisk utviklingsarbeid, samt innføring i teori, metode, prosjektutvikling og etikk. Fakultetet fastsetter hvilke elementer som kan inngå i opplæringsdelen, krav til dokumentasjon og rangeringsregler for opptak til emner på ph.d.-nivå som tilbys ved fakultetet.

Eksamener og obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om studier og eksamen i studieforskriften ved Universitetet i Bergen og universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#) (1).

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at emner og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen. Emner på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med regler om studiepoengsuttelling i universitets- og høyskolelovens § 3-5e, første ledd.

§ 7-4.Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lovhjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-3e.

Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.

§ 8.Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal kandidaten og hovedveileder hvert år levere separate rapporter om fremdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom og følger opp rapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller utilfredsstillende fremdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med rapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9.Midtveisevaluering

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at emner og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen. Emner på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med regler om studiepoengsuttelling i universitets- og høyskolelovens [§ 9-1](#) (1) og [9-3](#) (3).

Emner som har inngått som grunnlag for tidligere oppnådde grader, kan ikke innpasses i kandidatens opplæringsdel.

§ 7-4.Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lovhjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med universitets- og høyskolelovens [§ 10-7](#) (2).

Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.

§ 8.Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal kandidaten og hovedveileder hvert år levere separate rapporter om fremdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom og følger opp rapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller utilfredsstillende fremdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med rapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9.Midtveisevaluering

Hver kandidat skal gjennomføre en midtveiseevaluering. Midtveiseevaluering av ph.d.-prosjektet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Retningslinjene for midtveiseevaluering fremgår av fakultetets programbeskrivelse.

Midtveiseevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet.

Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av fakultetet. Evalueringsgruppen skal ta stilling til faglig status og fremdrift og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet.

Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved ph.d.-prosjektet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 10.Ph.d.-resultatet

§ 10-1.Krav til ph.d.-resultatet

Ph.d.-resultatet skal bestå av et kunstnerisk resultat samt materiale som dokumenterer kunstnerisk refleksjon. Det kunstneriske resultatet skal være et selvstendig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet.

Ph.d.-resultatet skal ligge på et nivå som gjør at det kan bidra til utvikling av ny kunnskap, innsikt og erfaring innen fagområdet.

Det kunstneriske resultatet kan bestå av en eller flere deler eller av en samling arbeider som utgjør et hele. Dersom det kunstneriske

Hver kandidat skal gjennomføre en midtveiseevaluering. Midtveiseevaluering av ph.d.-prosjektet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Regler for midtveiseevaluering fremgår av fakultetets programbeskrivelse.

Midtveiseevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet.

Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av fakultetet. Evalueringsgruppen skal ta stilling til faglig status og fremdrift og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet.

Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved ph.d.-prosjektet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 10.Ph.d.-resultatet

§ 10-1.Krav til ph.d.-resultatet

Ph.d.-resultatet skal bestå av kunstnerisk resultat og materiale som dokumenterer refleksjon. Kunstutøvelsen skal stå i sentrum for ph.d.-resultatet. Det kunstneriske resultatet skal være et selvstendig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet. Refleksjonsmaterialet skal gjøre det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer.

Ph.d.-resultatet skal være på et nivå som gjør at det kan bidra til utvikling av ny kunnskap, innsikt og erfaring innen fagområdet.

Det kunstneriske resultatet kan bestå av en eller flere deler. Dersom det kunstneriske

resultatet består av flere mindre arbeider, skal kandidaten gjøre rede for sammenhengen mellom dem.

Normalt skal bare arbeider som er produsert etter opptak i et ph.d.-program inngå, men unntaksvis kan tidligere arbeider benyttes dersom det har vært en forutsetning i prosjektbeskrivelsen.

Det kunstneriske resultatet skal være et kunstnerisk arbeid på høyt nivå når det gjelder originalitet, uttrykk, koherens og formidling. Det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig, jf. § 12-6.

Den kunstneriske refleksjonen skal dokumenteres i form av innlevert materiale, med en kritisk tilnærming til

- a. prosess med hensyn til kunstneriske valg og vendepunkt, bruk av teori og metoder, dialog med ulike nettverk og fagmiljøer m.m.
 - b. plassering og beskrivelse av eget kunstneriske ståsted og arbeid i forhold til det aktuelle fagfeltet, nasjonalt og internasjonalt
 - c. bidrag til fagutviklingen i feltet, herunder eventuelle faglige nyvinninger.
- Kandidaten velger selv medium og form for refleksjonsdelen og for eventuell annen dokumentasjon.

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes for refleksjon og dokumentasjon.

§ 10-2.Fellesarbeid

Fakultetet selv bestemmer om et ph.d.-resultat som er produsert av flere i fellesskap, kan innleveres til bedømmelse. De individuelle bidragene må i så fall kunne identifiseres.

For arbeider som er blitt til i samarbeid med flere samarbeidspartnere, skal kandidaten følge de normer for kreditering av medvirkning som er allment akseptert i fagmiljøet og internasjonale standarder.

Med ph.d.-resultater hvor det inngår bidrag fra flere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid. Både kandidat og alle bidragsytere skal skrive under.

resultatet består av flere deler, skal kandidaten gjøre rede for sammenhengen mellom dem.

Kandidaten velger selv medium og form for doktorgradsresultatet.

Med ph.d.-resultatet skal det følge et skriftlig sammendrag, et på engelsk og et på norsk.

Fakultetet bestemmer selv hvilke språk som kan benyttes for refleksjon og dokumentasjon.

Nærmere krav til ph.d.-resultatet fastsettes i UiBs Programbeskrivelse for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid, 4.1.

§ 10-2.Fellesarbeid

Fakultetet selv bestemmer om et ph.d.-resultat som er produsert av flere i fellesskap, kan innleveres til bedømmelse. De individuelle bidragene må i så fall kunne identifiseres.

For arbeider som er blitt til i samarbeid med flere samarbeidspartnere, skal kandidaten følge de normer for kreditering av medvirkning som er allment akseptert i fagmiljøet og internasjonale standarder.

Med ph.d.-resultater hvor det inngår bidrag fra flere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid. Både kandidat og alle bidragsytere skal skrive under.

§ 10-3.Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre de inngår som mindre deler av ph.d.-resultatet. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med prosjektet.

Bruk av offentliggjorte arbeider som er eldre enn fem (5) år ved opptakstidspunktet, kan ikke godtas. Fakultetet kan gi dispensasjon fra dette kravet dersom ekstraordinære forhold tilsier det.

Ph.d.-resultatet kan bedømmes ved kun ett lærested.

§ 10-4.Meldeplikt om resultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen og arbeidstakeroppløsningsloven § 5.

§ 10-3.Tidligere arbeider

Kravet om "ny kunnskap, innsikt og erfaring" etter § 10-1 innebærer at

- a) arbeid eller deler av arbeid som er vurdert til ph.d.-graden ved en annen institusjon ikke kan inngå i ph.d.-resultatet, og det samme gjelder arbeid eller deler av arbeid som har blitt underkjent etter omarbeiding (andre gangs underkjenning)
- b) arbeid eller deler av arbeid som har vært godtatt som grunnlag for eksamener eller grader på nivå under doktorgrad, ikke kan inngå i ph.d.-resultatet. Data, metoder, analyser eller resultat fra nivå under doktorgrad kan likevel danne grunnlaget for et ph.d.-prosjekt
- c) deler av arbeid som inngår som grunnlaget for en annen kandidats ph.d.-grad som herværende kandidat har samvirket i, likevel kan inngå i ph.d.-resultatet
- d) deler av arbeid som har blitt godkjent som besvarelse eller andre aktiviteter i opplæringsdelen, likevel kan inngå i ph.d.-resultatet.

Det må legges inn henvisning ved bruk av tidligere arbeider. Henvisningene skal være i tråd med vitenskapelige standarder for det aktuelle fagområdet.

Ved bruk av offentliggjorte arbeider kan disse ikke godtas som del av ph.d.-resultatet hvis de ved opptakstidspunktet er eldre enn fem (5) år. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om opptak, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstiller kravet om å utvikle ny kunnskap, innsikt og erfaring. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

Ph.d.-resultatet kan bedømmes ved kun ett lærested.

§ 10-4.Meldeplikt om resultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets Reglement om håndtering av ansattes [rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater](#) ved Universitetet i Bergen og arbeidstakeroppløsningsloven [§ 5](#).

For kandidater med annen arbeidsgiver enn UiB skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må være fastsatt i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 11.Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid

§ 11-1.Grunnlag for bedømmelse

Kravene for å tildele den kunstneriske ph.d.-graden fremgår av § 2-3.

Søknad om bedømmelse av ph.d.-resultat rettes til fakultetet.

Fakultetet selv fastsetter i programbeskrivelsen søknadsfrist og hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden.

§ 11-2.Behandling av søknaden

Fakultetet selv behandler søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt. Søknad som ikke fyller fakultetets krav, skal avvises. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt dersom det er åpenbart at det ikke holder høy nok kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert eller presentert ph.d.-resultat kan ikke endres eller trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

§ 11-3.Oppnevning av bedømmelseskomité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt, oppnevner den en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme ph.d.-resultatet og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer. Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité.

For kandidater med annen arbeidsgiver enn UiB skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må være fastsatt i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 11.Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid

§ 11-1.Innlevering av søknad om bedømmelse

Kravene for å tildele den kunstneriske ph.d.-graden fremgår av § 2-3.

Søknad om bedømmelse av ph.d.-resultat rettes til fakultetet selv.

Fakultetet selv fastsetter i programbeskrivelsen søknadsfrist og hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden.

Fakultetet selv behandler søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt. Søknad som ikke fyller fakultetets krav, skal avvises. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt dersom det er åpenbart at det ikke holder høy nok kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert eller presentert ph.d.-resultat kan ikke endres eller trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

§ 11-2.Oppnevning av bedømmelseskomité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt, oppnevner den en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme ph.d.-resultatet og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens [§ 6](#) gjelder for komiteens medlemmer. Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert, også blant opponentene
- b. flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
- c. ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
- d. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
- e. minst to av medlemmene har relevant kunstnerisk kompetanse på førsteamanuensisnivå.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Fakultetet selv fastsetter prosedyre for oppnevning. Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker fagfeltet til ph.d.-prosjektet. Fakultetet utpeker en leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer. Komiteens leder skal normalt være tilsatt ved fakultetet.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til ph.d.-prosjektet, kan ikke være medlemmer av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Fakultetet selv kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest fem (5) virkedager etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 12. Bedømmelseskomiteens arbeid og behandling av innstillingen

§ 12-1. Bedømmelse av ph.d.-resultatet

Bedømmelseskomiteen skal få tilsendt en redegjørelse for hva som skal danne grunnlaget for bedømmelsen, herunder en plan for hvor,

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. minst to kjønn er representert
- b. flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
- c. ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
- d. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
- e. minst to av medlemmene har relevant kunstnerisk kompetanse på førsteamanuensisnivå
- f. minst ett av medlemmene har erfaring som kandidat, veileder eller fra komitéarbeid i bedømmelseskomité for et av de norske ph.d.-programmene i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Fakultetet selv fastsetter prosedyre for oppnevning. Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker fagfeltet til ph.d.-prosjektet. Fakultetet utpeker en leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer. Komiteens leder skal normalt være tilsatt ved fakultetet.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til ph.d.-prosjektet, kan ikke være medlemmer av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Fakultetet selv kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest fem (5) virkedager etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 11-3. Bedømmelse av ph.d.-resultatet

Bedømmelseskomiteen skal få tilsendt en redegjørelse for hva som skal danne grunnlaget for bedømmelsen, herunder en plan for hvor, når og på hvilken måte det kunstneriske

når og på hvilken måte det kunstneriske resultatet skal presenteres offentlig og når og i hvilken form refleksjonsdelen skal leveres.

Skjer den offentlige presentasjonen av det kunstneriske resultatet i form av konsert, utstilling, forestilling eller annen tids- og stedsbestemt visning, skal bedømmelseskomiteen normalt være samlet til stede.

Materiale som dokumenterer kunstnerisk refleksjon leveres i henhold til prosedyre i programbeskrivelsen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at det kunstneriske ph.d.-prosjektet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne det.

§ 12-2. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling hvorvidt resultatet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og skal være begrunnet.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens eventuelle merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes skriftlig om dette.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

resultatet skal presenteres offentlig og når og i hvilken form refleksjonsdelen skal leveres.

Skjer den offentlige presentasjonen av det kunstneriske resultatet i form av konsert, utstilling, forestilling eller annen tids- og stedsbestemt visning, skal bedømmelseskomiteen normalt være samlet til stede.

Materiale som dokumenterer refleksjon leveres i henhold til prosedyre i programbeskrivelsen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at det kunstneriske ph.d.-prosjektet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne det.

§ 11-4. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling hvorvidt resultatet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og skal være begrunnet.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens eventuelle merknader kan ha betydning for spørsmålet om ph.d.-resultatet kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

§ 12. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv. På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om

§ 12-3. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om ph.d.-resultatet er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to (2) nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om ph.d.-resultatet.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser sendes til fakultet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om det kunstneriske ph.d.-prosjektet kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret.

§ 12-4. Søknad om ny bedømmelse

Et ph.d.-resultat som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Frist for å fremme søknad om ny bedømmelse er to (2) år etter fakultetets vedtak om at ph.d.-resultatet ikke er verdig til å forsvares.

Kandidaten skal ved ny søknad om bedømmelse opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

Hvis et ph.d.-resultat skal bedømmes i omarbeidet versjon, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid. Dette vil sikre et

hvorvidt ph.d.-resultatet er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to (2) nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om ph.d.-resultatet.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser sendes til fakultet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om det kunstneriske ph.d.-prosjektet kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling, eller i tilfeller der fakultetet selv ønsker å oppnevne to nye sakkyndige ved positiv innstilling.

§ 13. Søknad om ny bedømmelse

Et ph.d.-resultat som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Frist for å fremme søknad om ny bedømmelse er to (2) år etter fakultetets vedtak om at ph.d.-resultatet ikke er verdig til å forsvares.

Kandidaten skal ved ny søknad om bedømmelse opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

Hvis et ph.d.-resultat skal bedømmes i omarbeidet versjon, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid. Dette vil sikre et

minimum av kontinuitet mellom de to bedømmelseskomiteene.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

§ 12-5. Retting av formelle feil

Kandidaten kan etter innlevering eller presentasjon søke om tillatelse til å rette formelle feil, men kun i refleksjonsdelen. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i refleksjonsdelen. Verken den rettede versjonen av refleksjonsdelen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er fem (5) virkedager etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges ved refleksjonsdelen som er tilgjengelig under disputasen. Retting av formelle feil kan bare skje én gang.

§ 12-6. Offentliggjøring

Ved fremstilling skal det kunstneriske resultatet presenteres offentlig. Refleksjonsdelen og eventuelt annet materiale som inngår i bedømmelsen, skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar. Materialet gjøres tilgjengelig i den form det ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 12-5.

Dokumentasjon av det kunstneriske resultatet, sammen med refleksjonsdelen, skal arkiveres og gjøres tilgjengelig i et varig format.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av ph.d.-resultatet med unntak av en avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring og disputas. Slik utsettelse kan finne sted for at Universitetet i Bergen og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har

minimum av kontinuitet mellom de to bedømmelseskomiteene.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

§ 14. Retting, offentliggjøring og pressemelding

§ 14-1. Retting av formelle feil

Kandidaten kan etter innlevering eller presentasjon søke om tillatelse til å rette formelle feil, men kun i refleksjonsdelen. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i refleksjonsdelen. Verken den rettede versjonen av refleksjonsdelen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er fem (5) virkedager etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges ved refleksjonsdelen som er offentlig tilgjengelig senest to uker før disputasen. Retting av formelle feil kan bare skje én gang.

§ 14-2. Offentliggjøring

Ved fremstilling skal kandidaten presentere det kunstneriske resultatet offentlig. Refleksjonsmaterialet og eventuelt annet materiale som inngår i bedømmelsen, skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar. Materialet gjøres tilgjengelig i den form det ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 14-1.

Universitetet i Bergen skal arkivere og gjøre åpent tilgjengelig i et varig format dokumentasjon av hele ph.d.-resultatet.

Dokumentasjon av det kunstneriske resultatet, sammen med refleksjonsdelen, skal arkiveres og gjøres tilgjengelig i et varig format.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av ph.d.-resultatet med unntak av en avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring og disputas. Slik utsettelse kan finne sted for at Universitetet i Bergen og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har

finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering eller lignende.

Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-resultatet ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering eller offentliggjøring skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for det offentliggjorte arbeidet.

§ 12-7. Formidling av ph.d.-resultatet

Kandidaten skal levere en kortfattet skriftlig oppsummering av ph.d.-resultatet på engelsk og norsk, og en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Den skriftlige oppsummeringen og pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

§ 13. Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av ph.d.-resultatet i form av en disputas. Disputasen skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet arbeidet verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før det avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Det offentlige forsvaret skjer på engelsk eller norsk med mindre fakultetet selv godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to (2) opponenter. Begge kjønn skal normalt være representert blant opponentene. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør rede for innlevering og bedømmelse av ph.d.-

finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering eller lignende.

Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-resultatet ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering eller offentliggjøring skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for det offentliggjorte arbeidet.

§ 14-3. Pressemelding

Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

§ 15. Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av ph.d.-resultatet i form av en disputas. Disputasen skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet arbeidet verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før det avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Det offentlige forsvaret skjer på engelsk eller norsk, med mindre fakultetet selv godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen vurderes som ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av disputas på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, skal ny disputas avholdes. Ny disputas kan avholdes én

resultatet. Deretter redegjør kandidaten for hensikten med og resultatet av ph.d.-prosjektet. Normalt er det førsteopponenten som innleder opposisjonen og andreopponenten som avslutter opposisjonen. Fakultetet selv kan eventuelt fastsette en annen oppgavefordeling mellom opponentene og mellom kandidaten og førsteopponenten. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen vurderes som ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av offentlig forsvar (disputas) på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, skal ny disputas avholdes. Ny disputas kan avholdes en (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 14. Oppnådd grad, vitnemål, vitnemålstillegg og doktorgradsdiplom

På grunnlag av godkjent kunstnerisk resultat, refleksjonsdel, opplæringsdel og disputas, kreerer fakultetet selv kandidaten til ph.d.-graden ved at vitnemål utstedes.

Fakultetet selv utsteder det standardiserte, engelske vitnemålstillegget «Diploma Supplement» sammen med vitnemålet. Utforming av ph.d.-vitnemålet og vitnemålstillegget skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

UiB utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet og vitnemålstillegget.

Vitnemålet, vitnemålstillegget og diplommet deles ordinært ut på promosjonen.

(1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 16. Oppnådd grad, vitnemål, vitnemålstillegg og doktorgradsdiplom

På grunnlag av godkjent kunstnerisk resultat, refleksjonsdel, opplæringsdel og disputas, kreerer fakultetet selv kandidaten til ph.d.-graden i kunstnerisk utviklingsarbeid ved at vitnemål utstedes.

Fakultetet selv utsteder det standardiserte, engelske vitnemålstillegget «Diploma Supplement» sammen med vitnemålet. Utforming av ph.d.-vitnemålet og vitnemålstillegget skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

UiB utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet og vitnemålstillegget.

Vitnemålet, vitnemålstillegget og diplommet deles ordinært ut på promosjonen.

Del V. Klage**§ 15. Klage i ph.d.-utdanningen****§ 15-1. Klage over avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen**

Avslag på

- a. søknad om opptak
 - b. vedtak om tvungen avslutning av avtaleperioden
 - c. søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen
- kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg.

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 15-2. Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen

Annullering av eksamen og utestenging fra ph.d.-programmet i inntil et år på bakgrunn av fusk på eksamen eller prøver i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-7 (3). Begrunnet klage sendes til Den sentrale klagenemnd. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd til avgjørelse.

§ 15-3. Klage over tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller uredelighet

Tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (1). Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold for avgjørelse av departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.

Del V. Klage**§ 17. Klage i ph.d.-utdanningen****§ 17-1. Klage over avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen**

Vedtak om

- a. avslag på søknad om opptak
 - b. tvungen avslutning av avtaleperioden ved forsinkelse
 - c. tvungen avslutning av avtaleperioden av hensyn til eksportkontroll
 - c. avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen
- kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende.

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 17-2. Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen

Annullering av eksamen og utestenging fra ph.d.-programmet på bakgrunn av fusk på eksamen eller obligatoriske aktiviteter knyttet til emner i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende.

Begrunnet klage sendes til Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen, jf. universitets- og høyskolelovens § 14-1. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd til avgjørelse.

§ 17-3. Klage over tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller uredelighet

Tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 13-2 (1).

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd for avgjørelse.

§ 15-4.Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter universitets- og høyskolelovens § 5-3 «Klage over karakterfastsetting» og § 5-2 «Klage over formelle feil ved eksamen».

§ 15-5.Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent ph.d.-prosjekt eller forsvar

Avslag på søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt og vedtak om ikke godkjent ph.d.-resultat, eller forsvar, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskoleloven § 4-13 (4).

Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteén, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

Del VI. Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner**§ 16.Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner**

Universitetet i Bergen kan inngå formaliserte ph.d.-samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner i form av felles- eller dobbelgrader.

I avtaler om felles- eller dobbelgradssamarbeid kan det gjøres unntak for bestemmelser, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige. For dette saksfeltet henvises det ellers til Retningslinjer for formaliserte ph.d.-samarbeid med Universitetet i Bergen.

§ 17-4.Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter universitets- og høyskolelovens § [11-8](#), [11-9](#) og [11-10](#).

§ 17-5.Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent ph.d.-prosjekt eller disputas

Avslag på søknad om å få ph.d.-resultatet bedømt og vedtak om ikke godkjent ph.d.-resultat eller disputas, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens [§ 28](#) følgende og universitets- og høyskoleloven [§ 13-1](#) (3).

Begrunnet klage sendes fakultetet selv. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

Del VI. Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner**§ 18.Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner**

Universitetet i Bergen kan inngå formaliserte ph.d.-samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner i form av felles- eller dobbelgrader.

I avtaler om felles- eller dobbelgradssamarbeid kan det gjøres unntak for bestemmelser, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige. For dette saksfeltet henvises det ellers til Retningslinjer for formaliserte ph.d.-samarbeid med Universitetet i Bergen.

Felles- eller dobbelgradssamarbeid reguleres i avtale mellom samarbeidspartene. For fullført fellesgrad utstedes et felles vitnemålsdokument utstedt av samarbeidspartene. For fullført dobbelgrad utstedes et vitnemål fra hver av samarbeidspartene, med kryssreferanse.

Avtaler om felles- eller dobbelgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom institusjonen og den andre samarbeidsparten. Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at ph.d.-resultatet skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

Formaliserte ph.d.-samarbeid kan inngås med flere enn én samarbeidspart. Da skal samarbeidet omtales som multiple grader dersom flere enn to vitnemål skal utstedes. Vitnemålene ved multiple grader må ha kryssreferanse.

Del VII. Delegering, overgangsbestemmelser og ikraftttredelse

§ 17. Delegering

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

§ 18. Ikraftttredelse

Forskriften trer i kraft straks, og samtidig oppheves forskrift 27. september 2018 nr. 1553 for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

§ 19. Overgangsbestemmelser

Kandidater som, når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp ved ph.d.-utdanning i kunstnerisk utviklingsarbeid etter forskrift 27. september 2018 nr. 1553 for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.

Felles- eller dobbelgradssamarbeid reguleres i avtale mellom samarbeidspartene. For fullført fellesgrad utstedes et felles vitnemålsdokument utstedt av samarbeidspartene. For fullført dobbelgrad utstedes et vitnemål fra hver av samarbeidspartene, med kryssreferanse.

Avtaler om felles- eller dobbelgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom institusjonen og den andre samarbeidsparten. Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at ph.d.-resultatet skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

Formaliserte ph.d.-samarbeid kan inngås med flere enn én samarbeidspart. Da skal samarbeidet omtales som multiple grader dersom flere enn to vitnemål skal utstedes. Vitnemålene ved multiple grader må ha kryssreferanse.

Del VII. Delegering, ikraftttredelse og overgangsbestemmelser

§ 19. Delegering

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

§ 20. Ikraftttredelse

Forskriften trer i kraft straks, og samtidig oppheves forskrift 24. november 2022 nr. 2595 for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

§ 21. Overgangsbestemmelser

Kandidater som, når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp til ph.d.-utdanning i kunstnerisk utviklingsarbeid under tidligere versjoner av Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Bergen, beholder rettighetene derfra dersom dette er til gunst for vedkommende.

Vedlegg 4**Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen**

<p>§ 1.Forskriftens virkeområde Forskriften gjelder graden doctor philosophiae (dr.philos.), og gir regler om retten til å fremstille seg for dr.philos.-prøven og avviklingen av denne.</p> <p>Det fremgår av forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler at Universitetet i Bergen kan tildele dr.philos.-graden.</p> <p>§ 2.Beskrivelse av innhold og målsetting for graden dr.philos. Graden dr.philos. er en doktorgrad som kan tildeles personer som har avlagt eksamen av høyere grad, det vil si mastergrad eller tilsvarende.</p> <p>Graden dr.philos. ligger på nivå 8 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, som er samme nivå som de organiserte doktorgradene, deriblant philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>Dr.philos.-graden er opprettet for at personer som innehar kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse på doktorgradsnivå, skal få muligheten til å oppnå en doktorgradskvalifikasjon.</p> <p>Forskningsarbeidet og doktoravhandlingen skal være et selvstendig arbeid uten formell veiledning eller tilknytning til et organisert doktorgradsprogram.</p> <p>Graden dr.philos. kvalifiserer for forskningsvirksomhet og annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt, arbeidsmåte og analytisk</p>	<p>§ 1.Forskriftens virkeområde Forskriften gjelder graden doctor philosophiae (dr.philos.), og gir regler om retten til å fremstille seg for dr.philos.-prøven og avviklingen av denne.</p> <p>For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til dr.philos.-graden, se til lov om universiteter og høyskoler, forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, lov om organisering av forskningsetisk arbeid og lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker.</p> <p>§ 2.Beskrivelse av innhold og målsetting for graden dr.philos. Graden dr.philos. er en doktorgrad som kan tildeles personer som har avlagt eksamen av høyere grad, det vil si mastergrad eller tilsvarende.</p> <p>Graden dr.philos. ligger på nivå 8 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, som er samme nivå som de organiserte doktorgradene, deriblant philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>Dr.philos.-graden er opprettet for at personer som innehar kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse på doktorgradsnivå, skal få muligheten til å oppnå en doktorgradskvalifikasjon.</p> <p>Forskningsarbeidet og doktoravhandlingen skal være et selvstendig arbeid uten formell veiledning eller tilknytning til et organisert doktorgradsprogram.</p> <p>Graden dr.philos. kvalifiserer for forskningsvirksomhet og annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt, arbeidsmåte og analytisk</p>
--	---

tenkning i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Dr.philos.-graden tildeles på grunnlag av

- a. godkjent vitenskapelig avhandling
- b. godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- c. godkjent prøveforelesning over selvvalgt emne
- d. godkjent disputas.

§ 3. Ansvar for graden dr.philos.

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for graden dr.philos. og vedtar forskrift for graden.

Fakultetet selv fatter vedtak om søkeren tilfredsstillende kvalifikasjonskravet, om en innlevert avhandling har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje, oppnevning av bedømmelseskomité, om avhandlingen er verdig til å forsvares for graden dr.philos., om prøveforelesninger og disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes. Med fakultetet selv menes i denne forskrift organer på fakultetsnivå.

Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for bedømmelse av tverrfaglige dr.philos.-avhandlinger, men ansvaret for bedømmelse skal ligge hos ett av fakultetene. Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen hører inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnenhetene og eventuelt andre fakultet konsulteres før det bestemmes hvilket fakultet som skal ta ansvar for bedømmelsen.

§ 4. Søknad om å få avhandlingen bedømt og innlevering

§ 4-1. Vilkår for å fremstille seg

For å kunne fremstille seg for dr.philos.-graden kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for fremstilling. Også denne

tenkning i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Dr.philos.-graden tildeles på grunnlag av

- a. godkjent vitenskapelig avhandling
- b. godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- c. godkjent prøveforelesning over selvvalgt emne
- d. godkjent disputas

§ 3. Ansvar for graden dr.philos.

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for graden dr.philos. og vedtar forskrift for graden. Rektor kan vedta mindre viktige endringer i denne forskriften. Universitetsdirektøren skal rapportere slike endringer til styret.

Fakultetet selv fatter vedtak om søkeren tilfredsstillende kvalifikasjonskravet, om en innlevert avhandling har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje, oppnevning av bedømmelseskomité, om avhandlingen er verdig til å forsvares for graden dr.philos., om disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes. Med fakultetet selv menes i denne forskrift organer på fakultetsnivå.

Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for bedømmelse av tverrfaglige dr.philos.-avhandlinger, men ansvaret for bedømmelse skal ligge hos ett av fakultetene. Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen hører inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnenhetene og eventuelt andre fakultet konsulteres før det bestemmes hvilket fakultet som skal ta ansvar for bedømmelsen.

§ 4. Søknad om å få avhandlingen bedømt og innlevering

§ 4-1. Vilkår for å fremstille seg

For å kunne fremstille seg for dr.philos.-graden kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for fremstilling. Også denne

utdanningen være i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7.

Søkeren skal være statsborger eller ha folkeregistrert bostedsadresse i Norge. Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å fremstille seg dersom avhandlingen oppfyller ett eller flere av disse vilkårene:

- a. Behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge.
- b. Har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet.
- c. Er utført under opphold ved et norsk universitet eller forskningsinstitusjon, eller i nær tilknytning til eller i tett samarbeid med norske forskere.

§ 4-2.Søknad og krav til dokumentasjon

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til det fakultet som avhandlingens tema hører inn under. Søknaden skal inneholde en kort redegjørelse for at avhandlingen har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje.

Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:

- a. Avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format, og i det antall som gjeldende fakultet bestemmer.
- b. Dokumentasjon som omfatter vitnemål og karakterutskrift for tidligere. utdanning eller tilsvarende kvalifikasjoner
- c. Dokumentasjon på at nødvendige etiske og andre tillatelser er innhentet, hvor dette er påkrevd.
- d. Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 5-2.
- e. Erklæring om hvorvidt avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.
- f. Erklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er levert inn og/eller bedømt ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.
- g. Dokumentasjon på norsk statsborgerskap eller folkeregistrert

utdanningen må være i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7.

Søkeren skal være statsborger eller ha folkeregistrert bostedsadresse i Norge. Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å fremstille seg dersom avhandlingen oppfyller ett eller flere av disse vilkårene:

- a. behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge
- b. har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet
- c. er utført under opphold ved et norsk universitet eller forskningsinstitusjon, eller i nær tilknytning til eller i tett samarbeid med norske forskere

§ 4-2.Søknad og krav til dokumentasjon

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til det fakultet som avhandlingens tema hører inn under. Søknaden skal inneholde en kort redegjørelse for at avhandlingen har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje.

Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:

- a. avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format, og i det antall som gjeldende fakultet bestemmer
- b. dokumentasjon som omfatter vitnemål og karakterutskrift for tidligere. utdanning eller tilsvarende kvalifikasjoner
- c. dokumentasjon på at nødvendige etiske og andre tillatelser er innhentet, hvor dette er påkrevd
- d. medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 5-2
- e. erklæring om hvorvidt avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- f. erklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er levert inn og/eller bedømt ved annen norsk eller utenlandsk institusjon
- g. dokumentasjon på norsk statsborgerskap eller folkeregistrert bostedsadresse og/eller en redegjørelse for avhandlingens tilknytning til Norge

bostedsadresse og/eller en redegjørelse for avhandlingens tilknytning til Norge.

Fakultetet selv vurderer søknaden og fatter vedtak om adgangen til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos.

Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.

§ 5. Avhandlingen

§ 5-1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel, skal kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er noe mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene. Fakultetet selv kan vedta egne retningslinjer om hvordan fravær av krav til godkjent opplæringsdel kan kompenseres.

Fakultetet selv vurderer søknaden og fatter vedtak om adgangen til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos.

Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Fakultetet selv kan avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom fakultetet ikke har kompetanse på det fagfeltet som avhandlingen omhandler.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.

§ 5. Avhandlingen

§ 5-1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel, skal kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er noe mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene. Fakultetet selv kan vedta egne retningslinjer om hvordan fravær av krav til godkjent opplæringsdel kan kompenseres.

Avhandlingen skal inneholde et sammendrag på engelsk og et på norsk.

§ 5-2. Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 5-3. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.

Delarbeider som skal inngå i avhandlingen kan normalt ikke være eldre enn ti (10) år på tidspunktet for søknad om innlevering. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 5-2. Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 5-3. Tidligere arbeider

Kravet om "ny faglig kunnskap" etter § 5-1 innebærer at

- a) arbeid eller deler av arbeid som er vurdert til doktorgraden ved en annen institusjon ikke kan inngå i avhandlingen, og det samme gjelder arbeid eller deler av arbeid som har blitt underkjent etter omarbeiding (andre gangs underkjenning).
- b) arbeid eller deler av arbeid som har vært godtatt som grunnlag for eksamener eller grader på nivå under doktorgrad, ikke kan inngå i avhandlingen. Data, metoder, analyser eller resultater fra nivå under doktorgrad kan likevel danne utgangspunktet for en avhandling
- c) deler av arbeid som inngår som grunnlaget for en kandidats ph.d.-grad som herværende person har samvirket i, likevel kan antas til bedømmelse.

Det må legges inn henvisning ved bruk av tidligere arbeider. Henvisningene skal være i tråd med vitenskapelige standarder for det aktuelle fagområdet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved innleveringstidspunkt er eldre enn ti (10) år fra publiseringsdato. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om

for i søknad om innlevering, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstiller kravet om å utvikle ny faglig kunnskap.

En avhandling som helt eller delvis er utarbeidet mens kandidaten er tatt opp i et organisert doktorgradsprogram kan ikke senere leveres til bedømmelse for dr.philos.-graden.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 5-4.Språk

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

Avhandlingen skal inneholde et sammendrag på engelsk og et på norsk.

§ 6.Oppnevning av bedømmelseskomité

Fakultetet selv oppnevner en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn tre (3) måneder fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er innlevert, til søknaden er vurdert og komité er oppnevnt, dersom søknaden er godkjent.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert, også blant opponentene
- b. flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen

innlevering, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstiller kravet om å utvikle ny faglig kunnskap. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

En avhandling som helt eller delvis er utarbeidet mens kandidaten er tatt opp i et organisert doktorgradsprogram kan ikke senere leveres til bedømmelse for dr.philos.-graden.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 6.Oppnevning av bedømmelseskomité

Fakultetet selv oppnevner en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn tre (3) måneder fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er innlevert, til søknaden er vurdert og komité er oppnevnt, dersom søknaden er godkjent.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. to kjønn er representert, også blant opponentene

c. ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
 d. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.
 Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

§ 7. Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 7-1. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader

Bedømmelseskomiteen gir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for dr.philos.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

§ 7-2. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

b. flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
 c. ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
 d. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
 Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

§ 7. Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 7-1. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen gir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for dr.philos.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

§ 7-2. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av kandidaten.

Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

§ 8. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en dr.philos.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.

§ 9. Innlevering til ny bedømmelse

En dr.philos.-avhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av kandidaten.

Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

§ 8. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv. På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en dr.philos.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling, eller i tilfeller der fakultetet selv ønsker å oppnevne to nye sakkyndige ved positiv innstilling.

§ 9. Innlevering til ny bedømmelse

bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én (1) gang.

Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett (1) medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømmelse på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

§ 10. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten trykkes bakerst i avhandlingen eller legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

§ 11. Offentliggjøring av avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 10.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en dr.philos.-avhandling, med unntak av en avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring og disputas. Slik utsettelse kan finne sted for at eventuelt andre involverte

En dr.philos.-avhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én (1) gang.

Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett (1) medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømmelse på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

§ 10. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten trykkes bakerst i avhandlingen eller legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

§ 11. Offentliggjøring av avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 10.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en dr.philos.-avhandling, med unntak av en avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring og disputas. Slik utsettelse

parter skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering.

Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av dr.philos.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner.

§ 12.Pressemelding

Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

§ 13.Doktorgradsprøve

§ 13-1.Prøveforelesning og disputas

Dr.philos.-prøven avsluttes med

- prøveforelesning over selvvalgt emne
- prøveforelesning over oppgitt emne
- disputas.

§ 13-2.Prøveforelesninger

Kandidaten skal holde prøveforelesningene etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningene er selvstendige deler av dr.philos.-prøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningene bør ha en varighet på 45 minutter hver.

Kandidaten må meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne minst én (1) måned før prøveforelesningen. Fakultetet selv godkjenner forslag til selvvalgt emne for prøveforelesning.

Emne for prøveforelesningen over oppgitt emne bestemmes av fakultetet og kunngjøres for kandidaten ti (10) virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningene avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.

kan finne sted for at eventuelt andre involverte parter skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering.

Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av dr.philos.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner.

§ 12.Pressemelding

Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

§ 13.Doktorgradsprøve

§ 13-1.Prøveforelesning og disputas

Dr.philos.-prøven avsluttes med

- prøveforelesning over selvvalgt emne
- prøveforelesning over oppgitt emne
- disputas

§ 13-2.Prøveforelesninger

Kandidaten skal holde prøveforelesningene etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningene er selvstendige deler av dr.philos.-prøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningene bør ha en varighet på 45 minutter hver.

Kandidaten må meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne minst én (1) måned før prøveforelesningen. Fakultetet selv godkjenner forslag til selvvalgt emne for prøveforelesning.

Emne for prøveforelesningen over oppgitt emne bestemmes av fakultetet og kunngjøres for kandidaten ti (10) virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningene skal ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.

Prøveforelesningene skal vurderes av en bedømmelseskommité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert
- b. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Komiteen avgir innstilling til fakultetet om prøveforelesningene bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningene anbefales ikke godkjent. Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av prøveforelesning på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom fakultetet ikke godkjenner en av prøveforelesningene, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny prøveforelesning kan bare holdes én (1) gang for hver kategori av prøveforelesning. Prøveforelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Prøveforelesningene skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 13-3.Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Prøveforelesningene avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilke språk som kan benyttes.

Prøveforelesningene ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.

Prøveforelesningene skal vurderes av en bedømmelseskommité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a. begge kjønn er representert
- b. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse

Komiteen avgir innstilling til fakultetet om prøveforelesningene bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningene anbefales ikke godkjent. Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av prøveforelesning på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling. Fakultetet selv fatter vedtak ved delt eller negativ innstilling.

Dersom fakultetet ikke godkjenner en av prøveforelesningene, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny prøveforelesning kan bare holdes én (1) gang for hver kategori av prøveforelesning. Prøveforelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Prøveforelesningene skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 13-3.Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom kandidaten og opponentene vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to (2) opponenter. Begge kjønn skal normalt være representert blant opponentene. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av disputasen på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, skal ny disputas avholdes. Ny disputas kan avholdes én (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 14. Avslutning av bedømmelse ved vitenskapelig uredelighet

Vedtak om avslutning av bedømmelse på bakgrunn av vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.

§ 15. Oppnådd grad, vitnemål og doktorgradsdiplom

På grunnlag av godkjent avhandling, prøveforelesninger og disputas, kreerer fakultetet selv kandidaten til dr.philos.-graden ved at vitnemål utstedes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to (2) opponenter. To kjønn skal normalt være representert blant opponentene. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av disputasen på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, skal ny disputas avholdes. Ny disputas kan avholdes én (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 14. Avslutning av bedømmelse ved vitenskapelig uredelighet

Vedtak om avslutning av bedømmelse på bakgrunn av vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetsstyret etter uttalelser i Redelighetsutvalget, jf. universitets- og høyskoleloven [§ 13-2](#) (1).

§ 15. Oppnådd grad, vitnemål og doktorgradsdiplom

På grunnlag av godkjent avhandling, prøveforelesninger og disputas, kreerer

Utforming av dr.philos.-vitnemålet skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

UiB utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet.

Vitnemål og diplom deles ordinært ut på promosjonen.

§ 16.Klage

§ 16-1.Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas

Avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 16-2.Klage over avslutning av bedømmelse på bakgrunn av uredelighet

Vedtaket om avslutning av bedømmelse på bakgrunn av vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold for avgjørelse av departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.

§ 17.Delegering

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

fakultetet selv kandidaten til dr.philos.-graden ved at vitnemål utstedes.

Utforming av dr.philos.-vitnemålet skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

UiB utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet.

Vitnemål og diplom deles ordinært ut på promosjonen.

§ 16.Klage

§ 16-1.Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas

Avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens [§ 28](#) følgende. Begrunnet klage sendes fakultetet selv. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 16-2.Klage over avslutning av bedømmelse på bakgrunn av uredelighet

Vedtaket om avslutning av bedømmelse på bakgrunn av vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens [§ 28](#) følgende.

Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd for avgjørelse.

§ 17.Delegering

§ 18.Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 4. februar 2021 nr. 533 for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

§ 19.Overgangsbestemmelser

Personen som, når denne forskriften trer i kraft, er under vurdering for dr.philos.-graden etter forskrift 4. februar 2021 nr. 533 for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

§ 18.Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 24. november 2022 nr. 2594 for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

§ 19.Overgangsbestemmelser

Personen som, når denne forskriften trer i kraft, er under vurdering for dr.philos.-graden etter forskrift 24. november 2022 nr. 2594 for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 11.12.2024
FU-sak: 50/24		Arkivsaknr.:

Oppsummering etter dialogmøter om forskerutdanning høsten 2024

Bakgrunn

Dialogmøtene tok utgangspunkt i fakultetenes ph.d.-utdanningsmeldinger for 2023, og agendaen for møtene var i stor grad punktene i meldingene. Tall og utviklingstrekk for 2024 ble også inkludert i samtalene.

1. Nøkkeltall

1.1. Opptak av nye kandidater.

Antall nye kandidater i 2023 endte litt under gjennomsnittet for perioden 2020-2022. Flere av fakultetene tok opp situasjonen med færre nye ph.d.-kandidater inn i ph.d.-programmene. Ved noen institutt velger man å bruke midler på å opprette stillinger for forskere eller post.doc. I mange fag er arbeidsmarkedet utenfor academia svært godt, og man har problemer med å få ansatt stipendiater. Det kan fort ende opp med at man må utlyse i flere runder eller at søkerne stort sett er utenlandske. Noen fakultet har tidligere finansiert stipendiatstillinger som har vært utenfor rammen av fakultetets stillingsmåltall. Grunnet dårligere økonomi er dette nå i stor grad et tiltak det er slutt på. Den interne fordelingen av stipendiatstillinger på både UiB og fakultetsnivå var tema på noen av møtene

1.2. Antall disputaser

Disputastallene for 2023 var 215, noe som er det laveste tall siden 2007. I inneværende år ser det bedre ut (vi ligger an til 226 disputaser i 2024 pr. 29. nov.) og et par av fakultetene forteller også at disputasene er tilbake på normalen. Under et av møtene ble det likevel fremhevet at så sent som i 2022 hadde koronapandemien store konsekvenser for forskningen, noe som sannsynligvis vil virke inn på gjennomføringen i et par år til. 2023-kullet er nok det første som ikke kjenner noe på virkningene av pandemien.

1.3. Gjennomføring, frafall og kandidater som er lengeværende i programmet

Gjennomføring i følge «seksårsålet», kandidater som ble skrevet ut i 2023 og en ny tabell som ble presentert i forkant av dialogmøtene, utgjorde det tallmessige grunnlaget for denne delen av møtene. Den nye tabellen var en analyse av fem

årskull, 8 til 12 år tilbake i tid:

	HF	JUR	NT	MED	PSYK	SV	Total
Nye kandidater i perioden	110	40	434	572	103	121	1380
Disputert	82	23	350	480	85	93	1113
Avbrutt	25	10	72	79	9	24	219
Aktive	3	7	12	13	9	4	48
Disputert i %	75 %	58 %	81 %	84 %	83 %	77 %	81 %
Avbrutt i %	23 %	25 %	17 %	14 %	9 %	20 %	16 %
Aktiv i %	3 %	18 %	3 %	2 %	9 %	3 %	3 %

Noen av fakultetene erkjenner at de har utfordringer med gjennomføringen, og at mange av de som blir forsinket gjerne til slutt blir skrevet ut av ph.d.-programmet. Et av fakultetene understreker at det tross alt er viktigere å hindre frafall enn å få en forbedring i gjennomføringstallene. Flere fakultet påpeker at tabellen med statistikk for gamle kull (se over) ikke tar høyde for tiltakene som er innført de senere år.

2. Tiltak for å bedre gjennomføringen

Fakultetene melder at mange grunnenheter avholder systematisk oppstartsamtaler med nye ph.d.-kandidater. Oppstartsamtalene handler om forventningsavklaring, og til stede er gjerne administrasjonen og ledelse ved grunnenheten, samt veileder og kandidaten selv.

Fremdriftsrapportering er et tiltak som er vel innarbeidet i grunnenhetene. Utfylte rapporter brukes som grunnlag for den årlige oppfølgingen av hver enkelt kandidat. Flere av fakultetene fremhever at medarbeidersamtaler med ph.d.-stipendiater er særskilt viktig å få gjennomført, ettersom disse som oftest er nye ved instituttet og nye i arbeidslivet. Samtidig kan være mer vanskelig å gjennomføre oppfølgingsamtaler med de ph.d.-kandidatene som er ansatt utenfor UiB. Enhetslederne har gjerne ikke kapasitet til å ta disse, i tillegg til de som er ansatt ved enheten. Den daglige oppfølgingen av de som er eksternt ansatt blir heller ikke like tett.

Midtveisevaluering er det tiltaket som for mange oppleves som det mest faglig relevante kvalitetssikringstiltaket. Etter hvert som fakultetene har fått mer erfaring, ser de også behov for å endre noe på retningslinjene for midtveisevaluering, slik at det blir enda mer målrettet. Et av fakultetene melder at noen evalueringer blir utsatt, siden kandidatene ikke synes de har nok gjennomarbeidede manus å legge frem. Dette er en opplevd forventning som er uheldig for kandidaten. Fakultetet vil derfor presisere at det skal skje når løpet faktisk er halvveis, og slik at kandidatene legger fram sine foreløpige manus, skisser og planer selv om disse ikke er helt klare til evalueringstidspunktet.

3. Evaluering av ph.d.-program

Alle fakultet har enten gjennomført eller er i gang med programevalueringen. De som har gjennomført, skriver at de allerede er i gang med å implementere endringer som følge av innspillene fra komiteen. Det har kommet nye innsikter i dette arbeidet. Et av fakultetene forteller at de nå ser en større relevans av økt utreisende internasjonalisering blant ph.d.-kandidatene. Forskningsopphold utenlands oppgis som viktig for å bygge et nettverk, noe som igjen forbedrer jobbmuligheter etter gradsopplæring.

De av fakultetene som ikke har gjennomført programevaluering, forteller at dette vil bli gjort i løpet av 2025.

4. Underkjenning og mindre omarbeiding

Antallet underkjenninger ved UiB har falt betydelig de siste årene. Statistikken fra 2023 viste at det kun var snakk om én underkjenning. Antallet avhandlinger som ble anbefalt en mindre omarbeiding var 16 for 2023, og har langt på vei «overtatt» for underkjenningene. Et av fakultetene forteller at de har jobbet hardt for å få ned tilfellene av mindre omarbeiding, og at det ofte handler om svakheter i kappen. De har derfor satt inn en ekstra innsats i innføringskurset om at kappen skal bringe ny kunnskap om sammenhengen mellom arbeidene og ikke bare oppsummere artiklene hver for seg. Dette er et poeng som også blir understreket i veilederkursene. Flere fakultet ser at bedømmelseskomiteene legger seg på litt ulikt nivå, hvorvidt man skal anbefale underkjenning, mindre omarbeiding eller om uklarhetene kan avklares under disputasen. Disse ber FIA/fakultetsledelsen bidra med utfyllende retningslinjer som kan løse opp i dette sakskomplekset.

I fortsettelsen av dette har enkelte fakultet iverksatt sluttseminar for å kunne veilede kandidaten fram mot en god nok avhandling eller kunstnerisk ph.d.-resultat. På sluttseminaret er det viktig at de utfordringene som blir påpekt faktisk blir rettet på før innlevering.

5. Veilederopplæring

Alle fakultet forteller at de tilbyr strukturerte seminar eller forum for veiledere. For å tilby et interessant og variert opplegg, er det flere fakultet som utarbeider ulike tematikker fra gang til gang. På denne måten blir det flere veiledere som deltar på seminarene, og som finner det faglig interessant å delta over tid.

6. Obligatorisk språkopplæring

Nye krav fra august 2025 til obligatorisk språkopplæring for utenlandske ph.d.-stipendiater, ble et tema på flere av dialogmøtene. Det ble uttrykt en del misnøye med dette nye kravet. Det blir sagt at mange ph.d.-stipendiater allerede tar norskopplæring ved siden av ph.d.-utdanningen. I dagens situasjon trenger man ikke lønne kandidatene for å ta norskopplæring, og de som ikke er interessert i å lære seg norsk, trenger ikke gå på kurs. Grunnet den økonomiske situasjonen er det nå færre kandidater som får et ekstra år med pliktarbeid. For å finansiere denne lovpålagte ordningen vil det sannsynligvis bli enda færre som får et pliktarbeidsår i tiden som kommer.

7. Oppfølgingspunkter for universitetsledelsen/FIA

- Se på sakskomplekset omkring underkjenning, mindre omarbeiding og merknader som kan bli gitt på disputas. Grenseoppgang mellom de ulike reaksjonsformene. Er det mulig å komme frem til noe felles, på tvers av fakultetene?
- Fakultetene har måttet implementere flere nye kvalitetssikringselementer de siste par årene. Er det mulig, sammen med fakultetene, å lage noen retningslinjer, *best-practice*-eksempler og maler som er tilpasset ph.d.-utdanningen?

03.12.2024

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 11.12.2024
FU-sak: 51/24		Arkivsaknr.:

Forskningsetisk dag

Bakgrunn

Redelighetsutvalget ved UiB skal bidra til fremme kunnskap om forskningsetikk og forebygge uredelighet i forskningen. Som ledd i arbeidet med å styrke forebyggende etikkarbeid vedtok universitetsstyret i 2023 en [kompetanseplan](#) for opplæring i forskningsetikk. Her har FU sammen med redelighetsutvalget ansvar for «institusjonsovergripende arrangement hvor forskningsetikk settes på dagsorden» ([FU-sak 12/23](#)).

I 2023 vedtok Redelighetsutvalget å arrangere en årlig konferanse ved Universitetet i Bergen med forskningsetikk som hovedtema, under navnet *Forskningsetisk dag*. I 2024 ble *Forskningsetisk dag* arrangert med temaet: *Publisering og medforfatterskap*. Arrangementet samlet over 110 deltakere, inkludert vitenskapelige ansatte fra UiB og eksterne fra HVL. Khrono dekket konferansen og publiserte et intervju med viserektor Benedicte Carlsen i artikkelen: [Vil kurse seniorforskere i forfatterskapsregler](#).

Evalueringen i etterkant var svært positiv, med særlig gode tilbakemeldinger på valg av tema og paneldiskusjonene. Flere deltakere fremhevet det faglige utbyttet og roste arrangementet som «et særdeles berikende tiltak» og «en utmerket måte å belyse et svært viktig tema». Det ble også uttrykt ønske om å strømmen arrangementet i fremtiden.

På bakgrunn av suksessen fra 2024 er det besluttet å arrangere *Forskningsetisk dag 2025* den 3. oktober 2025 i Storsalen ved UiB. Arrangementet vil være åpent for alle, med en særlig oppfordring til veiledere og PhD-kandidater om å delta.

I tråd med styrevedtaket ([Styresak 11/23](#)) vil FU ha ansvar for det faglige innholdet på konferansen. For å sikre et gjennomarbeidet og relevant program, foreslås det å opprette en programkomité, ledet av prodekan Marit Bakke.

Vi inviterer til diskusjon om mulige temaer for *Forskningsetisk dag 2025*. Forslag til tema kan også sendes per e-post til prodekan Marit Bakke etter møtet.

Det første møtet i programkomiteen planlegges i februar 2025 da programmet må være klart innen juni 2025.

Saken legges med dette frem for FU til orientering.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 11.12.2024
FU-sak:		Arkivsaknr.:

KI-sentre

Bakgrunn

Forskningsutvalget ble orientert om «KI-milliarden» på møtet 21. februar, [sak 07/24](#), og diskuterte videre prosess rundt UiBs initiativer til KI-sentre på møtet 8. mai, [sak 12/24](#) og 19. juni, [sak 25/24](#). Etter ønske fra FU i junimøtet ble det så arrangert et kort «KI-sentermøte» med prodekanene for forskning den 20. august, med gjennomgang av Forskningsrådets tilbakemeldinger til UiB-skissene.

Ni KI-senterskisser har blitt til seks koordinerte søknader fra UiB

Av de ni innsendte UiB-skissene til junifristen har seks en ambisjon om å sende full sentersøknad 15. januar 2025. Fem av de seks initiativene søker maks av det som er mulig å få tildelt, 200 millioner fordelt over fem år, mens det siste (Insight) søker om 110 millioner. De seks har fått PES-støtte på 75.000 hver fra UiB sentralt, og inntil samme beløp fra Vestland fylkeskommune under deres program for «*Tilskot til samarbeid om større søknader til nasjonale og internasjonale ordninger*».

I tillegg er et titalls UiB-miljøer med på senterinitiativer fra andre institusjoner; de viktigste kanskje en større nasjonal søknad innenfor medisinfeltet (UiB sendte inn to skisser på medisin, men ingen av disse går videre med full sentersøknad) og en innen musikk, kunst og kultur (der er miljø fra KMD som sendte egen skisse i juni blitt med).

De seks UiB-koordinerte initiativene er:

1. AI Centre for the Empowerment of Human Learning: Barbara Wasson, PSY (Slate).
2. Reliable and Responsible AI Solutions for Climate and Environmental Challenges (RAISE): Stefan Sobolowski, NT (geofysisk).
3. Digital Learning Communities AI Centre: Rune Johan Krumsvik, PSY (pedagogikk).
4. Centre for Sustainable AI Futures: Inge Jonassen, NT (informatikk) og Marija Slavkovik, SV (infomedial).
5. Centre for AI-Driven Molecular Solutions (AIMS), Vidar Remi Jensen, NT (kjemi).
6. Insight: New AI Methods for Innovative Use of Public Documents, Andreas Opdahl, SV (infomedial).

FIA har invitert disse på to workshops og gir nå individuell oppfølging; de får også støtte fra de andre administrative avdelingene. Figuren på neste side viser prosessen fra juni til søkadsfrist 15. januar. Det pågår diskusjoner om eventuell sentral støtte i form av cash eller rekrutteringsstillinger, siden KI-sentrene faller utenfor de finansieringsordningene som er laget for SFF og SFI.

Til orientering i FU

Saken legges fram for forskningsutvalget til orientering.

KI-senter tidslinje

Oppdatert 4. des. 2024

